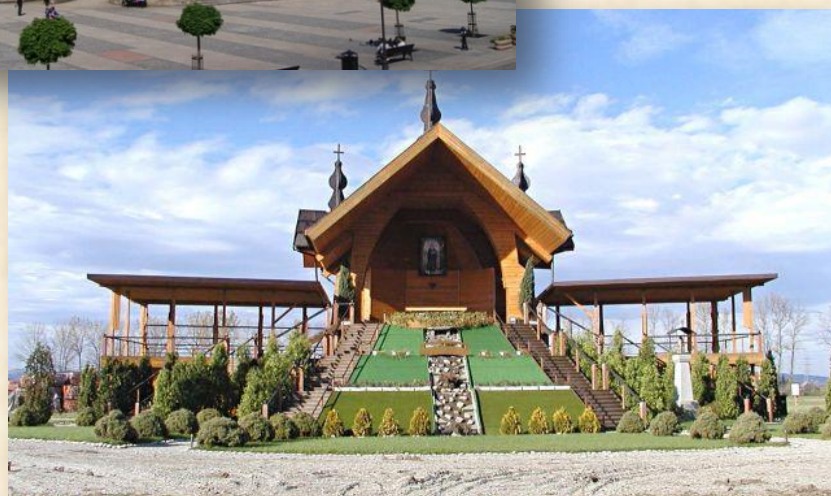

Mój Region – Moja Duma, Moje Miasto – Moja Duma

***Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich
oraz dla studentów i dorosłych***

Trzy edycje konkursu historycznego „Mój Region – Moja Duma, Moje Miasto – Moja Duma” przeszły już do historii. 35 laureatów wpisało się złotymi zgłoskami w księdze znawców historii regionalnej.

Ok. 1000 młodych ludzi rozpoczęło swoją przygodę z historią przodków, którzy żyli na tej ziemi aby później przekazywać ją następnym pokoleniom. Jestem przekonany, że wiedza, którą prezentują daje im powód do dumy. Pozwoli na pokonywanie trudności i odnajdywanie się w nowych sytuacjach. Historia przynosi wiedzę oraz mądrość życiową, a nade wszystko doświadczenie, które to potrzebne są współczesnemu pokoleniu. Po wielu latach działalności na różnych płaszczyznach społecznych i zawodowych mogę z pełnym przekonaniem powiedzieć, że w życiu ważne jest aby nie zatracić poczucia własnej tożsamości i czerpać z mądrości naszych Ojców.

Gratuluje wszystkim uczestnikom konkursu oraz z całego serca w imieniu wszystkich podopiecznych dziękuję opiekunom naukowym konkursu. To dzięki Waszej nieocenionej pracy, młodzi ludzie osiągają sukcesy i wyrastają na Wielkich Polaków. Zawsze uważałem i w tej kwestii nic się nie zmieniło, że nauczyciel to nie tylko zawód ale również a nawet przede wszystkim powołanie.

Prezes Społeczno-Kulturalnego Towarzystwa „Sądeczanin”

Zygmunt Berdychowski

Zygmunt Berdychowski

SAĐECZANIN

*„Proszę Was: pozostańcie wierni temu dziedzictwu! Uczyńcie je podstawą swojego wychowania!
Uczyńcie je przedmiotem szlachetnej dumy! Przechowajcie to dziedzictwo!
Przekażcie to następnym pokoleniom...”*

Jan Paweł II

Konkurs wojewódzki dla uczniów

MÓJ REGION – MOJA DUMA, MOJE MIASTO – MOJA DUMA

ROK SZKOLNY 2016/2017

Szanowni Państwo,

Serdecznie zapraszamy nauczycieli i uczniów szkół podstawowych (klasy 4-6), gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych położonych na terenie Województwa Małopolskiego do wzięcia udziału w IV edycji Wojewódzkiego Konkursu Historycznego „Mój Region – Moja Duma, Moje Miasto – Moja Duma”.

PATRONAT HONOROWY:

Małopolski Kurator Oświaty

PARTNERZY:

Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Nowym Sączu

Sąddecki Uniwersytet
Trzeciego Wieku

Małopolskie Centrum
Kultury SOKÓŁ

Starostwo Powiatowe
w Nowym Sączu

Urząd Miasta
Nowego Sącza

Regulamin Konkursu dla uczniów

Zasady ogólne

Organizatorami konkursu są: Społeczno – Kulturalne Towarzystwo „Sądeczanin” oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 im. Jana Długosza w Nowym Sączu.

Patronat medialny nad konkursem objął portal i miesięcznik „Sądeczanin”.

Cele konkursu

Celami konkursu są:

- ✓ pogłębianie wiedzy uczniów o historii Sądeczyny,
- ✓ rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji pochodzących z różnych źródeł i właściwego ich wykorzystywania,
- ✓ dbanie o duchowe i materialne dziedzictwo regionu,
- ✓ poszanowanie kultury oraz tradycji lokalnych,
- ✓ uczczenie pamięci o osobach wybitnych i zasłużonych dla regionu.

Uczestnictwo w konkursie

Konkurs jest skierowany do uczniów szkół podstawowych (klasy 4-6), gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych położonych na terenie Województwa Małopolskiego. Przystąpienie uczniów do konkursu jest jednoznaczne z akceptacją jego regulaminu.

Zgłoszenie do Konkursu

1. Zgłoszenia należy dokonać poprzez wypełnienie formularza elektronicznego dostępnego na portalu www.sadeczanin.info. (Formularz ten składa się z: zgłoszenia uczestnika, zgody rodziców/prawnych opiekunów, zgody na przetwarzanie danych osobowych, oświadczenie uczestników o przeniesieniu praw autorskich)
2. Wygenerowany formularz należy następnie wydrukować, uzupełnić o podpisy uprawnionych osób, po czym przesłać pocztą lub dostarczyć osobiście do biura SKT „Sądeczanin” (budynek Fundacji Sądeckiej, ul. Barbackiego 57, 33-300 Nowy Sącz), lub przesłać mailem na adres konkurs.moj.region@sadeczanin.info, do 15 listopada 2016 r.

Przebieg Konkursu

1. Konkurs jest trzyetapowy.
2. Eliminacje konkursowe będą przeprowadzane w następujących formach:
  - a. Etap szkolny - przeprowadzany będzie w formie testu pisemnego.
  - b. Etap międzyszkolny - będzie składał się z dwóch części: uczestnicy piszą pracę pisemną na wybrany temat oraz przystępują do testu pisemnego.
  - c. Finał Konkursu - przeprowadzany będzie w formie pisemnej i ustnej.

I etap konkursu (etap szkolny):

Test pisemny odbędzie się 9 grudnia 2016 r. w szkołach macierzystych.

(Pytania do części pisemnej zostaną dostarczone koordynatorowi szkolnemu przez organizatorów 8 grudnia 2016 r.)

O zakwalifikowaniu do etapu międzyszkolnego będzie decydował wynik jaki uczestnicy uzyskają po części pisemnej. Do etapu międzyszkolnego przechodzi max 5 osób z danej szkoły/uczelni. Wyniki te zatwierdza szkolna komisja konkursowa, sporządza odpowiedni protokół i przesyła do organizatora konkursu do 14 grudnia 2016 r.

(Szkolna komisja konkursowa składa się z co najmniej 3 nauczycieli danej szkoły lub wykładowców uczelni wyższych / Do protokołu należy załączyć ocenione testy pisemne)

Lista osób zakwalifikowanych zostanie ogłoszona 19 grudnia 2016 r.

II etap konkursu (etap międzyszkolny):

Uczestnicy zakwalifikowani do etapu międzyszkolnego piszą prace na jeden z zaproponowanych tematów. Praca musi stanowić oryginalną twórczość ucznia, wcześniej niepublikowaną i nienagradzaną w innych konkursach, zawierać temat, tytuł, imię i nazwisko oraz szkołę autora. Pracę należy oddać szkolnej komisji konkursowej do 1 lutego 2017 r. /w wersji papierowej oraz elektronicznej: pliki tekstowe: *doc*, *odt* lub *rtf*/.

Oceny formalnej oraz merytorycznej prac szkolna komisja konkursowa dokonuje według podanych niżej kryteriów.

Wersje elektroniczne prac (pliki tekstowe: *doc*, *odt* lub *rtf*) pozytywnie zaopiniowanych przez szkolne komisje konkursowe należy przesłać mailem na adres konkurs.moj.region@sadeczanin.info do 12 lutego 2017 r.)

Autorzy prac pozytywnie zaopiniowanych przez szkolne komisje konkursowe przystępują do testu pisemnego, który odbędzie się 14 lutego 2017 r.

(O miejscu przeprowadzenia testu pisemnego zakwalifikowani uczniowie oraz opiekunowie zostaną poinformowani przez organizatorów do 10 stycznia 2017 r. / Pytania do części pisemnej zostaną dostarczone koordynatorowi szkolnemu przez organizatorów 13 lutego 2017 r.)

Lista osób zakwalifikowanych do finału (finalistów) zostanie ogłoszona 21 lutego 2017 r.

III etap konkursu (finał):

Finaliści przystępują do etapu finałowego który odbędzie się 29 marca 2017 r. we wskazanym przez organizatora miejscu. Tytuł laureata otrzymuje 10 uczestników z każdego etapu edukacyjnego, pod warunkiem, że uzyskało 75% pkt. z części pisemnej i ustnej etapu finałowego.

12 laureatów, którzy zdobędą najwyższe wyniki procentowe otrzyma stypendium naukowe im. Braci Potoczków.

Prawa autorskie

1. Uczestnik Konkursu (w przypadku osób niepełnoletnich, prawny opiekun uczestnika konkursu), wyraża zgodę, aby jego praca konkursowa była przedstawiona na wystawie pokonkursowej i publikowana, oświadcza, że utwór jest wolny od wad prawnych i nie naruszy jakichkolwiek praw osób trzecich (prawo autorskie). Oświadcza, że przed dostarczeniem pracy konkursowej nie dokonał i nie dokona żadnych rozporządzeń autorskimi prawami majątkowymi, nie udzielił i nie udzieli żadnych licencji na korzystanie z tych praw, ani nie dokonał i nie dokona ograniczeń w wykonywaniu autorskich praw osobistych.
2. Z chwilą zakwalifikowania się do etapu międzyszkolnego praca przechodzi nieodpłatnie na własność organizatora w następujących kwestiach: w zakresie utrwalania, zwielokrotnienia i rozpowszechnienia utworu, w zakresie obrotu oryginałem lub egzemplarzami, na których utwór utrwalono, prawa do wyrażenia zgody na wykonanie zależnych praw autorskich.
3. Przeniesienie autorskich praw majątkowych do wykorzystania pracy w celu innym niż konkurs i innym niż wyżej wymienione obszary eksploatacji wymaga zawarcia umowy.

Harmonogram Konkursu dla uczniów

1. Okres realizacji Konkursu: • od czerwca 2016 r. do marca 2017 r.
2. Ogłoszenie konkursu: • 30 maja 2016 r.
3. Zgłoszenie do konkursu: • do 15 listopada 2016 r.
4. Etap szkolny:
  - 9 grudnia 2016 r. – test pisemny
  - do 14 grudnia 2016 r. – przekazanie do organizatora protokołu z ocenionymi testami i listą osób zakwalifikowanych
  - 19 grudnia 2016 r. – ogłoszenie listy osób zakwalifikowanych do etapu międzyszkolnego
  - do 10 stycznia 2017 r. – poinformowanie o miejscu etapu międzyszkolnego
5. Etap międzyszkolny:
  - do 1 lutego 2017 r. – dostarczenie prac przez uczestników do szkolnej komisji konkursowej,
  - 14 lutego 2017 r. – test pisemny dla zakwalifikowanych uczestników,
  - 21 lutego 2017 r. – ogłoszenie wyników etapu międzyszkolnego i listy osób zakwalifikowanych do finału konkursu, poinformowanie o miejscu przeprowadzenia finału
6. Finał: • 29 marca 2017 r.

Zakres tematyczny konkursu dla uczniów

1. Dzieje miasta i regionu do rozbiorów: – pradzieje regionu, lokacja miast regionu: Starego Sącza i Nowego Sącza – rola Sądeczyny w gospodarce Polski (szlak węgierski), centrum administracyjne, rozwój podsądeckich miejscowości i ośrodków miejskich, czasy tzw. Sądeckiego Złotego Wieku.
2. Sądeczyna w czasach Autonomii Galicyjskiej: – samorząd – skarbowość – życie polityczne (organizacje polityczne i udział ich członków w funkcjonowaniu Galicji – politycy sądeccy na tle funkcjonowania Austro-Węgier) – ruch niepodległościowy (powstawanie i działalność organizacji niepodległościowych, osoby związane z ruchem niepodległościowym) – powstanie linii kolejowej – życie kulturalne – szkolnictwo – życie religijne – sport.
3. Sądeczyna w czasie I wojny światowej.
4. Sądeczyna w dwudziestoleciu międzywojennym: – tworzenie się władz miejskich w głównych ośrodkach regionu – zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego na terenie Sądeczyny – życie gospodarcze regionu – mniejszości narodowe na Sądeczynie – szkolnictwo – życie kulturalne – życie religijne – sport.
5. Druga wojna światowa: – kampania wrześniowa na Sądeczynie – polityka hitlerowska wobec regionu i ludności go zamieszkującej – życie gospodarcze pod okupacją – działalność konspiracyjna na Sądeczynie – kultura regionu w czasie okupacji – stosunki wyznaniowe i demograficzne, sądeccy generałowie i kurierzy. Losy Sądeckich Żydów.
6. Po drugiej wojnie światowej: – Sądeczyna po wyzwoleniu – wprowadzenie nowej administracji – zmiany kulturalno-społeczne po II wojnie światowej – życie religijne w okresie komunistycznym – funkcjonowanie podziemia antykomunistycznego – działalność Solidarności na terenie Sądeczyny – przemiany polityczno-społeczne po 1989 roku – Sądeczanie w życiu politycznym odrodzonej Polski – samorząd lokalny na Sądeczynie.
7. Atrakcje turystyczne regionu, szlaki turystyczne, Honorowi Obywatele miasta Nowy Sącz i miast powiatu nowosądeckiego, grupy etniczne i etnograficzne Sądeczyny.

Tematy prac pisemnych

Forma prac: opowiadanie, sprawozdanie, list, esej, wywiad, reportaż

Szkoły podstawowe: max 3 strony, czcionka 12 Times New Roman:

1. Jestem wnuczką/wnuczkiem ..... . Historia moich dziadków.
2. Historia Sądeckizny ukryta w baśniach i legendach.
3. Historia mojej miejscowości.
4. Genealogia mojej rodziny.
5. Historia Zespół Regionalnego.
6. Biografia twórcy ludowego.

Gimnazja: max 5 stron, czcionka 12 Times New Roman:

1. "Mogile Pradziada ocal od zapomnienia" cmentarze moich przodków i ich historia.
2. Tu wszystko się zaczęło - historia mojego kościoła parafialnego.
3. Historie dworów szlacheckich i ich właścicieli.
4. Chciałbym/Chciałabym Wam kogoś przedstawić. Osoby zasłużone w historii mojej Małej Ojczyzny.
4. Historia Zespół Regionalnego.
6. Biografia twórcy ludowego.
7. Historie mniej znane - wspomnienia z czasów II wojny światowej Zachowane w tradycji rodzinnej.

Szkoły ponadgimnazjalne:

max 5 stron, czcionka 12 Times New Roman:

1. Znaczenie lokacji Nowego Sącza
2. Atrakcje sądeckiego Parku Etnograficznego
3. Historia mojej szkoły
4. Cerkwie ziemi sądeckiej
5. Kampania wrześniowa na Sądecku
6. Historia Zespół Regionalnego.
7. Biografia twórcy ludowego.

Kryteria oceny prac pisemnych:

1. Zgodność z tematem, właściwa treść merytoryczna i umiejętne stosowanie nazewnictwa historycznego.
2. Umiejętność poprawnej interpretacji faktów, samodzielność myślenia.
3. Właściwa budowa pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), poprawność stylistyczna i językowa.
4. Umiejętne korzystanie ze źródeł, właściwy dobór materiału faktograficznego, obiektywizm i krytycyzm w ich interpretacji.
5. Indywidualizm i innowacyjność w podejściu do problematyki danego tematu.

Nagrody:

Nagrodami w konkursie są:

Dla uczniów i studentów: stypendia im. Braci Potoczków oraz nagrody rzeczowe.

Dla nauczycieli, którzy będą pełnili funkcje opiekunów naukowych uczestników konkursu zostaną przyznane (Gratyfikacje zostaną przyznane dla nauczycieli, których uczniowie zakwalifikują się do etapu międzyszkolnego oraz dla nauczycieli/ wykładowców, których uczniowie zakwalifikują się do finału).

Łączna pula nagród wynosi 40 tys. zł.

Postanowienia końcowe:

1. W kwestiach spornych ostateczną decyzję podejmuje Kapituła Konkursu.
2. Dodatkowe informacje o konkursie można uzyskać:
  - pod adresem: e-mail: konkurs.moj.region@sadeczanin.info
  - oraz pod numerami telefonu:

Monika Fikiel-Szkarłat: 505 079 703

Przemysław Bawolek: 18 475 16 20

*„Proszę Was: pozostańcie wierni temu dziedzictwu! Uczyńcie je podstawą swojego wychowania!
Uczyńcie je przedmiotem szlachetnej dumy! Przechowajcie to dziedzictwo!
Przekażcie to następnym pokoleniom...”*

Jan Paweł II

Konkurs wojewódzki dla dorosłych

MÓJ REGION – MOJA DUMA, MOJE MIASTO – MOJA DUMA

ROK AKADEMICKI 2016/2017

Szanowni Państwo,

Serdecznie zapraszamy studentów oraz osoby dorosłe -zamieszkałych bądź wywodzących się z Subregionu Sądeckiego (powiaty: nowosądecki, limanowski, gorlicki, miasto Nowy Sącz)- do wzięcia udziału w IV edycji Wojewódzkiego Konkursu Historycznego „Mój Region – Moja Duma, Moje Miasto – Moja Duma”.

PARTNERZY:

**Kuratorium Oświaty
w Krakowie**

**Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Nowym Sączu**

**Sąddecki Uniwersytet
Trzeciego Wieku**

**Małopolskie Centrum
Kultury SOKÓŁ**

**Starostwo Powiatowe
w Nowym Sączu**

**Urząd Miasta
Nowego Sącza**

Regulamin Konkursu dla dorosłych

Zasady ogólne

Organizatorami konkursu są: Społeczno – Kulturalne Towarzystwo „Sądeczanin” oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 im. Jana Długosza w Nowym Sączu.

Patronat medialny nad konkursem objął portal i miesięcznik „Sądeczanin”.

Cele konkursu

Celami konkursu są:

- ✓ pogłębianie wiedzy o historii Sądeczyny,
- ✓ rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji pochodzących z różnych źródeł i właściwego ich wykorzystywania,
- ✓ dbanie o duchowe i materialne dziedzictwo regionu,
- ✓ poszanowanie kultury oraz tradycji lokalnych,
- ✓ uczczenie pamięci o osobach wybitnych i zasłużonych dla regionu.

Uczestnictwo w konkursie

Konkurs jest skierowany do studentów oraz osób dorosłych zamieszkałych bądź wywodzących się z Subregionu Sądeckiego (powiaty: nowosądecki, limanowski, gorlicki, miasto Nowy Sącz). Przystąpienie do konkursu jest jednoznaczne z akceptacją jego regulaminu.

Zgłoszenie do Konkursu

1. Zgłoszenia należy dokonać poprzez wypełnienie formularza elektronicznego dostępnego na portalu www.sadeczanin.info. (Formularz ten składa się z: zgłoszenia uczestnika, zgody na przetwarzanie danych osobowych, oświadczenia uczestnika o przeniesieniu praw autorskich)
2. Wygenerowany formularz należy następnie wydrukować, uzupełnić o podpisy uprawnionych osób, po czym przesłać pocztą lub dostarczyć osobiście do biura SKT „Sądeczanin” (budynek Fundacji Sądeckiej, ul. Barbackiego 57, 33-300 Nowy Sącz), lub przesłać mailem na adres konkurs.moj.region@sadeczanin.info, do 15 listopada 2016 r.

Przebieg Konkursu

1. Konkurs jest trzyetapowy.
2. Eliminacje konkursowe będą przeprowadzane w następujących formach:
  - a. Etap I - przeprowadzany będzie w formie testu pisemnego.
  - b. Etap II - będzie składał się z dwóch części: uczestnicy piszą pracę pisemną na wybrany temat oraz przystępują do testu pisemnego.
  - c. Finał Konkursu - przeprowadzany będzie w formie pisemnej i ustnej.

I etap konkursu:

Test pisemny odbędzie się 9 grudnia 2016 r w miejscu wskazanym przez organizatora.

(Pytania do części pisemnej zostaną dostarczone przez organizatorów 8 grudnia 2016 r.)

O zakwalifikowaniu do etapu II będzie decydował wynik jaki uczestnicy uzyskają po części pisemnej. Wyniki te zatwierdza komisja konkursowa, sporządza odpowiedni protokół i przesyła do organizatora konkursu do 14 grudnia 2016 r.

(Komisja konkursowa składa się z co najmniej 3 osób wskazanych przez organizatora/ Do protokołu należy załączyć ocenione testy pisemne)

Lista osób zakwalifikowanych zostanie ogłoszona 19 grudnia 2016 r.

II etap konkursu:

Uczestnicy zakwalifikowani do etapu II piszą prace na jeden z zaproponowanych tematów. Praca musi stanowić oryginalną twórczość uczestnika, wcześniej niepublikowaną i nienagradzaną w innych konkursach, zawierać temat, tytuł oraz imię i nazwisko autora. Pracę należy oddać komisji konkursowej do 1 lutego 2017 r. /w wersji papierowej oraz elektronicznej: pliki tekstowe: *doc*, *odt* lub *rtf*).

Oceny formalnej oraz merytorycznej prac komisja konkursowa dokonuje według podanych niżej kryteriów.

Wersje elektroniczne prac (pliki tekstowe: *doc*, *odt* lub *rtf*) pozytywnie zaopiniowanych przez komisje konkursowe należy przesłać mailem na adres konkurs.moj.region@sadeczanin.info do 12 lutego 2017 r.)

Autorzy prac pozytywnie zaopiniowanych przez komisje konkursowe przystępują do testu pisemnego, który odbędzie się 14 lutego 2017 r.

(O miejscu przeprowadzenia testu pisemnego zakwalifikowani uczestnicy zostaną poinformowani przez organizatorów do 10 stycznia 2017 r. / Pytania do części pisemnej zostaną dostarczone przez organizatorów 13 lutego 2017 r.)

Lista osób zakwalifikowanych do finału (finalistów) zostanie ogłoszona 21 lutego 2017 r.

III etap konkursu (finał):

Finałiści przystępują do etapu finałowego który odbędzie się 29 marca 2017 r. we wskazanym przez organizatora miejscu. Tytuł laureata otrzymuje 10 uczestników z każdego etapu edukacyjnego, pod warunkiem, że uzyskało 75% pkt. z części pisemnej i ustnej etapu finałowego.

3 laureatów, którzy zdobędą najwyższe wyniki procentowe otrzyma stypendium naukowe im. Braci Potoczków.

Prawa autorskie

1. Uczestnik Konkursu wyraża zgodę, aby jego praca konkursowa była przedstawiona na wystawie pokonkursowej i publikowana, oświadcza, że utwór jest wolny od wad prawnych i nie naruszy jakichkolwiek praw osób trzecich (prawo autorskie). Oświadcza, że przed dostarczeniem pracy konkursowej nie dokonał i nie dokona żadnych rozporządzeń autorskimi prawami majątkowymi, nie udzielił i nie udzieli żadnych licencji na korzystanie z tych praw, ani nie dokonał i nie dokona ograniczeń w wykonywaniu autorskich praw osobistych.
2. Z chwilą zakwalifikowania się do etapu II praca przechodzi nieodpłatnie na własność organizatora w następujących kwestiach: w zakresie utrwalania, zwielokrotnienia i rozpowszechnienia utworu, w zakresie obrotu oryginałem lub egzemplarzami, na których utwór utrwalono, prawa do wyrażenia zgody na wykonanie zależnych praw autorskich.
3. Przeniesienie autorskich praw majątkowych do wykorzystania pracy w celu innym niż konkurs i innym niż wyżej wymienione obszary eksploatacji wymaga zawarcia umowy.

Harmonogram Konkursu dla dorosłych

1. Okres realizacji Konkursu: • od czerwca 2016 r. do marca 2017 r.
2. Ogłoszenie konkursu: • 30 maja 2016 r.
3. Zgłoszenie do konkursu: • do 15 listopada 2016 r.
4. Etap I:
  - 9 grudnia 2016 r. – test pisemny
  - do 14 grudnia 2016 r. – przekazanie do organizatora protokołu z ocenionymi testami i listą osób zakwalifikowanych
  - 19 grudnia 2016 r. – ogłoszenie listy osób zakwalifikowanych do etapu międzyszkolnego
  - do 10 stycznia 2017 r. – poinformowanie o miejscu etapu II
5. Etap II:
  - do 1 lutego 2017 r. – dostarczenie prac przez uczestników do komisji konkursowej,
  - 14 lutego 2017 r. – test pisemny dla zakwalifikowanych uczestników,
  - 21 lutego 2017 r. – ogłoszenie wyników etapu II i listy osób zakwalifikowanych do finału konkursu, poinformowanie o miejscu przeprowadzenia finału
6. Finał: • 29 marca 2017 r.

Zakres tematyczny konkursu dla dorosłych

1. Dzieje miasta i regionu do rozbiorów: – pradzieje regionu, lokacja miast regionu: Starego Sącza i Nowego Sącza – rola Sądecczyzny w gospodarce Polski (szlak węgierski), centrum administracyjne, rozwój podsądeckich miejscowości i ośrodków miejskich, czasy tzw. Sądeckiego Złotego Wieku.
2. Sądecczyzna w czasach Autonomii Galicyjskiej: – samorząd – skarbowość – życie polityczne (organizacje polityczne i udział ich członków w funkcjonowaniu Galicji – politycy sądeccy na tle funkcjonowania Austro-Węgier) – ruch niepodległościowy (powstawanie i działalność organizacji niepodległościowych, osoby związane z ruchem niepodległościowym) – powstanie linii kolejowej – życie kulturalne – szkolnictwo – życie religijne – sport.
3. Sądecczyzna w czasie I wojny światowej.
4. Sądecczyzna w dwudziestoleciu międzywojennym: – tworzenie się władz miejskich w głównych ośrodkach regionu – zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego na terenie Sądecczyzny – życie gospodarcze regionu – mniejszości narodowe na Sądecczyźnie – szkolnictwo – życie kulturalne – życie religijne – sport.
5. Druga wojna światowa: – kampania wrześniowa na Sądecczyźnie – polityka hitlerowska wobec regionu i ludności go zamieszkującej – życie gospodarcze pod okupacją – działalność konspiracyjna na Sądecczyźnie – kultura regionu w czasie okupacji – stosunki wyznaniowe i demograficzne, sądeccy generałowie i kurierzy. Losy Sądeckich Żydów.
6. Po drugiej wojnie światowej: – Sądecczyzna po wyzwoleniu – wprowadzenie nowej administracji – zmiany kulturalno-społeczne po II wojnie światowej – życie religijne w okresie komunistycznym – funkcjonowanie podziemia antykomunistycznego – działalność Solidarności na terenie Sądecczyzny – przemiany polityczno-społeczne po 1989 roku – Sądecczyzna w życiu politycznym odrodzonej Polski – samorząd lokalny na Sądecczyźnie.
7. Atrakcje turystyczne regionu, szlaki turystyczne, Honorowi Obywatele miasta Nowy Sącz i miast powiatu nowosądeckiego, grupy etniczne i etnograficzne Sądecczyzny.

Tematy prac pisemnych

Forma prac: opowiadanie, sprawozdanie, list, esej, wywiad, reportaż

Studenci i dorośli:

max 5 stron, czcionka 12 Times New Roman:

1. Znaczenie lokacji Nowego Sącza
2. Atrakcje sądeckiego Parku Etnograficznego
3. Historia mojej szkoły
4. Cerkwie ziemi sądeckiej
5. Kampania wrześniowa na Sądecczyźnie
6. Historia Zespół Regionalnego.
7. Biografia twórcy ludowego.

Kryteria oceny prac pisemnych:

1. Zgodność z tematem, właściwa treść merytoryczna i umiejętne stosowanie nazewnictwa historycznego.
2. Umiejętność poprawnej interpretacji faktów, samodzielność myślenia.
3. Właściwa budowa pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), poprawność stylistyczna i językowa.
4. Umiejętne korzystanie ze źródeł, właściwy dobór materiału faktograficznego, obiektywizm i krytycyzm w ich interpretacji.
5. Indywidualizm i innowacyjność w podejściu do problematyki danego tematu.

Nagrody:

Nagrodami w konkursie są:

Stypendia im. Braci Potoczków oraz nagrody rzeczowe.

Łączna pula nagród wynosi 40 tyś. zł.

Postanowienia końcowe:

1. W kwestiach spornych ostateczną decyzję podejmuje Kapituła Konkursu.
2. Dodatkowe informacje o konkursie można uzyskać:
  - pod adresem: e-mail: konkurs.moj.region@sadeczanin.info
  - oraz pod numerami telefonu:

Monika Fikiel-Szkarłat: 505 079 703

Przemysław Bawolek: 18 475 16 20

WYKAZ ZALECANEJ LITERATURY DO IV EDYCJI KONKURSU „MÓJ REGION – MOJA DUMA, MOJE MIASTO – MOJA DUMA” 2016/2017

Do wszystkich etapów zalecane jest korzystanie z encyklopedii, leksykonów, wydawnictw albumowych oraz roczników sądeckich.

WYKAZ ZALECANEJ LITERATURY DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

I Etap Szkolny:

1. **Przewodnik po zabytkach**, I. Styczyńska i A. Totoń (red) , Nowy Sącz 1994 i późniejsze wydania;
2. **Powiat nowosądecki**, M. Michałowicz – Kubal, G. Kubal, Krosno 2000 r. (str. 41-47 Gmina Chelmec, s 67-71 Gmina Korzenna);
3. **Statut i program Związku Stronnictwa Chłopskiego**, Potoczek Jerzy w: Rocznik Sądecki T. 21, 1993 r. (s. 127-136);
4. **Historie sądeckie przy pomocy Jana Długosza opowiedziane** Leszek Migrała, Almanach sądecki R. XXIV Nr.1/2 (90/91) str.27 -40;
5. **Hasła z Encyklopedii Sądeckiej**: Gmina Rytro, Jan i Stanisław Potoczek, Bitwa Marcinkowicka, Lemkowie, Galicja.

II Etap Międzyskolny:

literatura zalecana do etapu szkolnego oraz:

1. **Powiat nowosądecki**, M. Michałowicz – Kubal, G. Kubal, Krosno 2000 r. (str. 54- 62 Gmina Grybów, Miasto Grybów, s 72-80 Miasto i Gmina Krynica);
2. **Druga młodość Starego Sącza 1990 -2010**, Jerzy Leśniak. Stary Sącz 2010 (str. 6-33);
3. **Powstanie i cele Kapituły Kolegiackiej w Nowym Sączu**, Ks. Bolesław Kumor w: Almanach Sadecki R. VII Nr 4(25) (s.29-35);
4. **Jerzy Leśniak, Generał Franciszek Gągor**, w: Rocznik Sadecki T. XLI Rok 2013. Str 7-32;
5. **Hasła z Encyklopedii Sądeckiej**: Gmina Gródek nad Dunajcem, Honorowi Obywatele Miasta, Lachy Sadeckie.

III Etap Wojewódzki - FINAL:

literatura zalecana do etapu szkolnego, międzyskolnego oraz:

1. **Powiat nowosądecki**, M. Michałowicz – Kubal, G. Kubal, Krosno 2000 r. (str. 86- 92 Gmina Łącko, s 112-118 Miasto i Gmina Piwniczna);
2. **Żydzi w Nowym Sączu**, Elżbieta Długosz. Nowy Sącz 1998r.;
3. **Muzyka podegrodzka**, Marek Wastag (s. 162 – 166) w: Wesele Podegrodzkie, Magdalena Kroh, Podegrodzie 2012;
4. **Historia zamknięta w starej skrzyni**, Faron Bolesław w: Rocznik Sądecki 1992 t. 20 (s.171-174);
5. **Hasła z Encyklopedii Sądeckiej**: Gmina Łososina Dolna, Miasto i Gmina Muszyna, Wanda Łomnicka – Dulak, Eksperyment Sądecki.

WYKAZ ZALECANEJ LITERATURY DLA GIMNAZJÓW

I Etap Szkolny:

1. **Nowy Sącz. Przewodnik po zabytkach**, praca pod redakcją Ireny Styczyńskiej i Anny Totoń, str. 3- 31;
2. **Ratusz w Nowym Sączu** , Leszek Migrała. Nowy Sącz 2009;
3. **Nowy Sącz i Ziemia Sąddecka**, Grzegorz Kubala (Stary Sącz str.147- 157);
4. **Wielokulturowa Ziemia Sąddecka**, Łukasz Połomski, , w: Pamiętając. Dla przyszłości. Historia Żydów na Sąddeckim. Nowy Sącz 2016 str. 69-82;
5. **Miasta Ziemi Sąddeckiej**, Feliks Kiryk, (Grybów str .59-62, Muszyna str.74-80), w: Rocznik Sąddecki T. XXXV. Rok 2007
6. **Hasła z Encyklopedii:** Mury obronne, Piłsudski w Nowym Sączu, Pomniki sąddeckie.

II Etap Międzyszkolny:

literatura zalecana do etapu szkolnego oraz:

1. **Kamienice w Rynku w Nowym Sączu i ich mieszkańcy**, Leszek Migrała,. Rocznik Sąddecki T. XLIII. Rok 2015, str. 191-212;
2. **Generał Franciszek Gągor**, Jerzy Leśniak. Rocznik Sąddecki T. XLI Rok 2013. Str 7-32;
3. **Udział sąddeckan w konspiracji niepodległościowej , Nowy Sącz i Sąddecka w czasie I wojny światowej**, Jerzy Giza, , Nowy Sącz 2015, str.23- 56;
4. **Hasła:** Bazylika kolegiacka Św. Małgorzaty, Herb Nowego Sacza na przestrzeni wieków, Holocaust Żydów sąddeckich, Przywilej lokacyjny Nowego Sacza, Korzenna, Nawojowa.

III Etap Wojewódzki - FINAŁ:

literatura zalecana do etapu szkolnego, międzyszkolnego oraz:

1. **Pieczenie i herb Piwnicznej**, Zenon Piech, W. Drelicharz, w: Rocznik Sąddecki T. XXXVIII , Rok 2010 str.291- 313;
2. **Dziennik Sąddeckiego lotnika**, Jerzy Leśniak, Jerzy Iszkowski- Cichociemny, w: Rocznik Sąddecki T. XXXIV Rok 2006 str.262-273;
3. **Ojciec historiografii polskiej i jego związki z Sąddeckim**, Feliks Kiryk, Jan Długosz w: Rocznik Sąddecki T. XLII Rok 2014 str.23- 40;
4. **Legioniści w Nowym Sączu, Nowy Sącz i Sąddecka w czasie I wojny światowej**, Leszek Zakrzewski., Nowy Sącz 2015, str. 117-144;
5. **Hasła:** Baszty sąddeckie, Honorowi Obywatele Miasta, Królowie Polscy a Nowy Sącz, Łabowa, Rytro, Zamek Królewski.

WYKAZ ZALECANEJ LITERATURY DLA SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

I Etap Szkolny:

1. **Przewodnik po zabytkach** I. Styczyńska i A. Totoń (red) , Nowy Sącz 1994 i późniejsze wydania;
2. **Nowy Sącz i ziemia sądecka** G. Kubal, Krosno 2000 (str.15-52, 128-129 Krynica, Muszyna 136-139, Stary Sącz 154 -165);
3. **Dzieje miasta Nowego Sącza** pod red. Feliksa Kiryka, Warszawa – Kraków 1992, tom I (str. 715-727, Nowy Sącz wobec Konfederacji Barskiej);
4. **Grybów i okolice** Janusz Michalak, Krosno 1999 (str. 19-47);
5. **Sądecka Pani**, Feliks Kiryk w Rocznik Sądecki, 1999r (str. 9-19);
6. **Hasła z Encyklopedii Sądeckiej:** Grody i grodziska, Łemkowie, Kustroń Józef, Festiwal Muzyki Dawnej, Galicja.

II Etap międzyszkolny:

literatura zalecana do etapu szkolnego oraz:

1. **O rzeźbie Piękną Madonny z Kruźlowej** Wojciech Sapalski, Rocznik Sądecki 2003r, str. 31-41;
2. **Veraicon – co mówi sam o sobie?** ks. Tadeusz Bukowski, Almanach sądecki R. XII Nr 2 (43) , (str. 12-24);
3. **Dzieje miasta Nowego Sącza** pod red. Feliksa Kiryka, Warszawa – Kraków 1992, tom I (str. 625- 632, Stosunki kościelne doby sarmatyzacji katolicyzmu);
4. **Żydzi w Nowym Sączu** E. Długosz, Nowy Sącz 2012;
5. **Korzenna i okolice** Andrzej Potoniec Korzenna 2008 (str.23 – 42);
6. **Hasła z Encyklopedii Sądeckiej:** Chelmiec, Honorowy Obywatel Miasta Nowego Sącza, Kapliczki i Krzyże sądeckie, Pieta sądecka, Barbacki Władysław, Baszty sądeckie.

III Etap Wojewódzki - FINAL:

literatura zalecana do etapu szkolnego, międzyszkolnego oraz:

1. **Zamek w Nowym Sączu w świetle relacji i badań historycznych** Leszek Migrała Rocznik Sądecki 2012, str. 169 – 198;
2. **Historie sądeckie przy pomocy Jana Długosza opowiedziane** Leszek Migrała, Almanach sądecki R. XXIV Nr.1/2 (90/91) str.27 -40 ;
3. **Dzieje miasta Nowego Sącza** pod red. Feliksa Kiryka, Warszawa – Kraków 1992, tom I (Urbanistyka i sztuka baroku, str.672-713);
4. **Nowy Sącz i ziemia sądecka** G. Kubal, Krosno 2000 (str. 113-118, 121-123 Gródek nad Dunajcem, 126 – 127 Kamionka Wielka, 130-133 Łabowa i Łącko, 136-144 Muszyna, Nawojowa, Piwniczna, Podegrodzie, 152153 Rytro);
5. **Hasła z Encyklopedii Sądeckiej:** Cyganie, Beskid sądecki, Armia Krajowa na Sądecczyźnie, Władysław Augustynek, Holocaust Żydów Sądeckich, Bazylika Kolegiacka św. Małgorzaty, Drogi handlowe.

WYKAZ ZALECANEJ LITERATURY DLA STUDENTÓW i DOROSŁYCH

I Etap:

1. **Przewodnik po zabytkach**, I.Styczyńska, A. Totoń (red.), Nowy Sącz 1994 i późniejsze wydania;
2. **Powiat nowosądecki**, M.Michałowicz-Kubal, G. Kubal, Krosno 2000.
3. **Działalność Stanisława i Jana Potoczków**, F.Potoczek, w: Rocznik Sądecki, t.XXII (1994), s.91-98;
4. **Stary Sącz-rys historyczny**, w: Almanach Sądecki, R. VIII, s.10-16;
5. **Biogramy osób znajdujące się w „101 Sądeczan”**, J.Leśniak. Nowy Sącz 2012: Konstanty Jacek Lubomirski, Carl Menger, Eugeniusz Romer, Adam Stadnicki, Nikifor Krynicki, Krzysztof Pawłowski, Andrzej Szkaradek, Roman Kluska, Majka Jeżowska, Bolesław Kumor.

II Etap:

literatura zalecana do I etapu oraz:

1. **Sądeccy Kawalerowie Virtuti Militari**, J.Giza, Kraków 1999, w tym biogramy: Józef Giza, Wincenty Izvorski, Bronisław Majewski, Jan Wantuch;
2. **Magdalena Kroh, Wesele Podegrodzkie**, Podegrodzie 2005;
3. **Z wieży ratuszowej**, J.Leśniak, S.Sikora, Nowy Sącz, 2007;
4. **Polskie Podziemie Niepodległościowe w Sądeckim w latach 1945-1949**, M.Smoleń, Rocznik Sądecki, t.XXXII (2004), s. 97-129.

III Etap Wojewódzki - FINAL:

literatura zalecana do etapu szkolnego, międzyszkolnego oraz:

1. **Halifax z Wojnarowej**, W.Krajewski, Korzenna 2015;
2. **Zamek w Rytrze-historia i stan obecny**, M.Rams, w: Almanach Sądecki, nr 5, Nowy Sącz 1993, s.58-65;
3. **Sądeccy Kawalerowie Virtuti Militari**, J.Giza, Kraków 1999, w tym biogramy: Józef Bożek, Władysław Kiełbasa, Stefan Pach, Julian Skalski;
4. **Dzieje Miasta Nowego Sącza pod red. Feliksa Kiryka** tom. I Sztuka gotycka –s. 199-289.

CZEŚĆ USTNA

ZESTAW PYTAŃ IV EDYCJI KONKURSU HISTORYCZNEGO „Mój Region – Moja Duma, Moje Miasto – Moja Duma” 2016/2017

SZKOŁY PODSTAWOWE - część ustna

1. Podaj nazwę ulic, przy których skrzyżowaniu mieści się kapliczka p.w. św. Marka zwana popularnie „Szwedzką”.
2. Podaj datę powstania Zespołu Regionalnego „Lachy” oraz nazwisko jednego choreografa pracującego w zespole na przestrzeni lat jego istnienia.
3. W którym roku Zespół „Lachy” gościł u papieża Jana Pawła II w Watykanie?
4. Przy jakiej ulicy w Nowym Sączu znajduje się Rezydencja Lubomirskich i jaka instytucja ma w niej obecnie siedzibę?
5. Gdzie mieści się główna siedziba Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu – podaj nazwę obiektu oraz ulicy, przy której się znajduje.
6. Podaj nazwę jednego z oddziałów Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu, który znajduje się na terenie miasta.
7. Podaj nazwę jednego z oddziałów Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu, który znajduje się poza terenem miasta.
8. Kiedy nastąpiło powojenne odsłonięcie pomnika Adama Mickiewicza na plantach miejskich w Nowym Sączu? Jakie były losy pomnika w czasie II wojny światowej?
9. Wymień 5 koronowanych głów przebywających w Nowym Sączu.
10. W którym roku św. Kinga została właścicielką ziemi sądeckiej?
11. Kto jest obecnie prezydentem Nowego Sącza?
12. Jaki kwiat jest symbolem 1 Pułku Strzelców Podhalańskich?
13. Gdzie znajduje się Krzyż Powstańczy, kiedy i z czyjej inicjatywy został oddany?
14. Co wiesz o Kalwarii Sądeckiej?
15. Na bramie, którego sądeckiego cmentarza widnieje napis „Zginęli abyśmy mogli żyć”? Co upamiętnia to miejsce?

16. Wymień przynajmniej 5 honorowych obywateli miasta Nowego Sącza.
17. Gdzie znajduje się „Przystanek Czasu”- kiedy został postawiony i co zawiera?
18. W jaki sposób kołęda „Nie było miejsca dla Ciebie” związana jest z Nowym Sączem?
19. Gdzie znajduje się słynący łaskami obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem tzw. „Pocieszenia”?
20. Wymień dwa klasztory z terenu Starego i Nowego Sącza .
21. Z jakim miastem wiąże się postać Nikifora?
22. Podaj dwa miejsca pozyskiwania wód mineralnych na Sądecczyźnie.
23. Jaki król układał na zamku sądeckim plany wojny z Zakonem Krzyżackim?
24. Pod jakim zaborem znalazły się tereny południowej Polski w roku 1772?
25. Jaka święta znajduje się w herbie Nowego Sącza?
26. Co oznacza nazwa Lachy?
27. Czym zasłynął Michał Sędziwój?
28. Jakie wyjątkowe wydarzenie miało miejsce 16 czerwca 1999 roku w Starym Sączu?
29. Gdzie odbywa się Festiwal Muzyki Dawnej, prezentujący muzykę religijną i świecką średniowiecza, odrodzenia i baroku?
30. Jakie ważne wydarzenie miało miejsce w Galicji w 1846 roku?
31. W którym roku został utworzony Popradzki Park Krajobrazowy, gdzie ma główną siedzibę?
32. Kto założył Klasztor Zgromadzenia Sióstr Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Nowym Sączu?
33. Gdzie na terenie Nowego Sącza znajduje się "Dąb Jagiełły"?
34. Pisarka dla dzieci, związana z Rytrem, autorka „Plastusiowego Pamiętnika.”
35. Wybitny balneolog, rektor UJ zwany wskrzesicielem uzdrowisk karpackich. Podaj imię i nazwisko.
36. Gdzie musiałbyś się udać, aby zobaczyć XVII-wieczną ambonę w kształcie drzewa Jessego?
37. Wymień 2 miasta założone przez Kazimierza Wielkiego .
38. Wymień nazwiska 2 rodów sądeckich, które wpisały się w historię miasta w dziedzinie zegarmistrzostwa i architektury.
39. W XVII wieku stało 13 baszt w murach obronnych miasta Nowy Sącz. Wymień przynajmniej 3.
40. W którym roku i kto wyniósł kościół św. Małgorzaty do godności bazyliki mniejszej.
41. W jakich latach Nowy Sącz był stolicą województwa? /podaj dzień, miesiąc i rok/
42. Podaj rok i miejsce beatyfikacji o. Stanisława Papczyńskiego.

43. Na zamku sądeckim w XV wieku przebywali synowie króla Kazimierza Jagiellończyka. Pod czyją opieką spędzali tu czas? Podaj imię i nazwisko wychowawcy.
44. Gdzie w Nowym Sączu znajduje się rzeźba Władysława Jagiełły?
45. Dokończ zdanie: Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych w Nowym Sączu nosi nazwę .....
46. Z jaką postacią i wydarzeniem kojarzy ci się tzw. „powtórka z geografii”?

GIMNAZJA - część ustna

1. Na sądeckim zamku przebywali synowie króla Kazimierza Jagiellończyka. Kto sprawował nad nimi opiekę. Proszę podać dwie postacie.
2. W 1340 roku Muszyna otrzymała z rąk króla prawo magdeburskie. Który władca je nadał?
3. Wymień dwa zabytki znajdujące się w kościele p.w. Świętej Trójcy w Starym Sączu.
4. Co mieści się obecnie w późnorenesansowej, siedemnastowiecznej kamienicy Lubomirskich przy ulicy Franciszkańskiej w Nowym Sączu?
5. W którym sądeckim kościele znajduje się obraz Przemienienia Pańskiego?
6. Podaj imię i nazwisko wybitnej sądeckiej malarki, która mieszkała i tworzyła w kamienicy usytuowanej na rogu ul. Jagiellońskiej i Rynku w Nowym Sączu, teraz znajduje się tam galeria jej imienia.
7. W którym roku na tarczę herbową Nowego Sącza powrócił wizerunek świętej Małgorzaty?
8. Który władca i w którym roku nadał przywilej zezwalający na osiedlanie się Żydów w Nowym Sączu?
9. W latach okupacji Muszyna stanowiła ważny ośrodek konspiracji zbrojnej. Biegł wtedy szlak przerzutowy przez Słowację na Węgry. Podaj nazwiska dwóch kurierów.
10. Podaj imię i nazwisko sądeckiego artysty zamordowanego przez Niemców w 1941 roku.
11. Był ostatnim starostą sądeckim doby przedrozbiorowej, marszałkiem Sejmu Wielkiego, współtwórcą Konstytucji 3 Maja. Podaj imię i nazwisko tej osoby.
12. Jak nazywał się rycerz, który pochodzi z gminy Łącko i brał udział w wojnie z Krzyżakami pod Grunwaldem?
13. Łącko jest jednym z centrów sadownictwa w Polsce i co roku odbywa się tu święto sadowników. Jaką nosi nazwę?
14. W którym roku i kto założył Piwniczną?
15. Jaką funkcję we władzach ZSCh pełnili bracia Potoczkwie?
16. Podaj nazwę miejscowości na Sądecczyźnie, która po II wojnie światowej stała się „stolicą światowego i polskiego pszczelarstwa”.

17. Podaj 2 autorów „eksperymentu sądeckiego”.
18. W jakiej formacji zbrojnej służył w młodości Biskup Józef Gucwa?
19. Gdzie znajduje się figura Matki Bożej - łaskami słynąca, którą zaprojektował Artur Grottger?
20. Który z kurierów sądeckich był narciarzem i motocyklistą, trenerem dyscyplin sportowych?
21. Kto w Nowym Sączu w latach 1924 - 1926 wydawał gazetę "Związek Chłopski", a od 1932 roku dwutygodnik "Polak"?
22. Malarz Powstania Styczniowego, który w 1866 roku odwiedził w Grybowie swoją narzeczoną i uwiecznił to miasto na swoich obrazach.
23. Od którego roku i gdzie odbywa się Festiwal Kiepurowski?
24. Który sądeczanin nazywany jest „ojcem prasy sądeckiej”?
25. W jakich latach (daty dzienne) Nowy Sącz był stolicą województwa?
26. Z czego znany jest Antoni Kita z Muszyny?
27. Jak postąpił burmistrz miasta Nowego Sącza dr Roman Sichrawa, kiedy gestapo nakazało mu przedstawić listę 10 zakładników gwarantujących swoim życiem bezpieczny pobyt wojsk niemieckich w mieście?
28. W którym roku sądecki Ratusz był okupowany przez trzy dni przez członków „Solidarności”, którzy chcieli skłonić ówczesny rząd do przeprowadzenia reform politycznych i ekonomicznych kraju?
29. Co pozostało do dzisiaj z murów miejskich Nowego Sącza?
30. Jakie pismo wydawał Związek Stronnictwa Chłopskiego?
31. Gdzie znajduje się Brama Sądeczczyzny?
32. Kiedy (data dzienna) i kto wyniósł kościół św. Małgorzaty do godności bazyliki mniejszej?
33. Kto, kiedy i z jakiego powodu posadził na plantach miejskich dąb, któremu nadano miano "Dąb Wolności"?
34. Wymień 3 główne dopływy Dunajca.
35. Wymień nazwiska 2 rodów sądeckich, które wpisały się w historię miasta w dziedzinie zegarmistrzostwa i architektury.
36. W XVII wieku stało 13 baszt w murach obronnych miasta. Wymień przynajmniej 5.
37. Gdzie znajduje się słynący łaskami obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem tzw. „Pocieszenia”, przez kogo wg tradycji został podarowany kościołowi?
38. Gdzie znajduje się Most Stacha i dlaczego nosi taką nazwę?
39. Kim był Jerzy Tymowski?
40. Jaki szlak opisał Jan Paweł II w swojej „powtórce z geografii” podczas pobytu w Starym Sączu?

41. Jaka miejscowość na Sądecczyźnie uchodzi za stolicę regionu lachowskiego? Czyje imię nosi muzeum, które tam się znajduje?
42. Podaj pierwotną nazwę miejscowości Tropie, jaki święty jest z nią związany?
43. Miejscowość Łabowa była nazywana przed II wojna światową „miejscowością trzech narodowości”. Wymień te trzy narodowości.
44. Podaj datę bitwy pod Marcinkowicami oraz przeciwnika wojsk polskich.
45. Gdzie jest pochowany Chaim Dywre Halberstam?
46. „Wasze imię – wierni Sądeczanie” - kto nazwał tak mieszkańców Nowego Sącza?
47. Gdzie znajduje się najstarsza cerkiew na Sądecczyźnie?
48. Podaj imię i nazwisko szefa gestapo w Nowym Sączu, odpowiedzialnego za eksterminację i sądeckich Żydów.
49. Skąd pochodzi zabytkowa rzeźba przedstawiająca Madonnę z Dzieciątkiem, obecnie znajduje się w Muzeum w Krakowie?

SZKOŁY PONADGIMNZJALNE / STUDENCI i Dorośli - część ustna

1. Gdzie można zobaczyć następujące zabytki (wskaż miejscowość i budynki): Stacje drogi Krzyżowej Władysława Hasiora , Płaskorzeźba Wita Stwosza „Modlitwa w Ogrojcu”?
2. Podaj nazwy mniejszości narodowych mieszkających na Sądecczyźnie do II wojny światowej?
3. Jakie szkoły działały w regionie podczas wojny i okupacji faszystowskiej?
4. Podaj nazwy tras i szlaków kurierskich z Nowego Sącza do Budapesztu.
5. Podaj 3 nazwiska i zasługi sądeckich kurierów.
6. Z jakiego rodu książęcego pochodziła św. Kinga?
7. Jakie pismo humorystyczne redagował Józef Szujski, skąd wzięła się jego nazwa?
8. Podaj nazwę sztucznego zbiornika wodnego będącego znaną od lat atrakcją turystyczną Sądecczyzny. W jakich latach był budowany?
9. Rotmistrzem konfederacji barskiej w powiecie nowosądeckim i czchowskim był.....
10. Gdzie na terenie gminy Gródek nad Dunajcem znajduje się beluarda i co to jest?
11. Jak brzmiała grecka maksyma przyjęta do programu przez Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” i gdzie dzisiaj można ją przeczytać?
12. Z jaką sądecką miejscowością i dlaczego kojarzy ci się nazwisko rycerza Zawiszy Czarnego?

13. Wymień 3 najważniejsze wnioski sejmowe, jakie zgłosił Stanisław Potoczek.
14. Wymień 5 cerkwi znajdujących się na terenie tzw. Klucza Muszyńskiego.
15. Jakie były początki uzdrowiska w Żegiestowie?
16. Gdzie w Nowym Sączu odbyła się pierwsza egzekucja hitlerowska. Jak zostało upamiętnione to miejsce?
17. Likwidacja niektórych zgromadzeń zakonnych na Sądecczyźnie w czasie zaboru austriackiego nosi nazwę.....
18. Kiedy odbył się I Festiwal im. Jana Kiepury oraz kto był twórcą Festiwalu i organizatorem jego pierwszych edycji?
19. Co to była *akcja Wisła* i których mieszkańców ziemi sądeckiej dotyczyła?
20. Wymień 3 grodziska na Sądecczyźnie, które istniały przed powstaniem państwa polskiego.
21. Od kogo i w którym roku księżna Kinga dostała ziemię sądecką?
22. Gdzie znajduje się Muzeum Lachów Sądeckich i czyje imię nosi?
23. Kiedy nastąpiło powojenne odsłonięcie pomnika Adama Mickiewicza na plantach miejskich w Nowym Sączu? Podaj autora projektu.
24. Jaka rolę odegrali bracia Potoczkwie w tworzeniu partii chłopskiej?
25. Wytłumacz nazwę „Nowa kolonia”.
26. Kogo nazywano wskrzesicielem uzdrowisk karpackich?
27. Podaj dokładną datę bitwy pod Marcinkowicami, z kim została stoczona.
28. Gdzie znajduje się „Małpia Wyspa”. Co obecnie się tam znajduje?
29. Kto jako pierwszy otrzymał honorowe obywatelstwo Nowego Sącza?
30. Opisz krótko herb Nowego Sącza. W którym roku, po zmianach, powrócono do pierwotnego wizerunku?
31. Podaj nazwy dwóch najstarszych kościołów w Nowym Sączu, których założenie przypada na czasy lokacji miasta.
32. Czyje herby zostały umieszczone na fryzach kolegiaty św. Małgorzaty?
33. Podaj daty roczne beatyfikacji i kanonizacji św. Kingi.
34. Jak nazywał się słynny cadyk sądecki, założyciel wielu chasydzkich dynastii?
35. Kiedy nastąpiło odsłonięcie pomnika – mauzoleum „Piety Sądeckiej” , kto jest jego autorem ?
36. Pierwsza gazeta nowosądecka to.....
37. Kto i kiedy założył Grybów?
38. Na pomniku Jana Pawła II w Nowym Sączu widnieje napis- cytat. Jak on brzmi?
39. Jak nazywa się pamiątka ofiarowana Staremu Sączowi przez Węgrów z okazji kanonizacji św. Kingi?

40. Żołnierz wyklęty, jezuita i kapelan PPAN, zamordowany przez komunistów w 1949 r. Podaj imię i nazwisko oraz miejsce , gdzie znajduje się w tablica pamiątkowa ku jego czci.
41. Pierwszym prezydentem w historii Nowego Sącza był.....
42. W jakim stylu architektonicznym zbudowane zostały; Ratusz w Nowym Sączu, Kościół św. Kazimierza?
43. Z jakim miastem wiąże się postać Nikifora ? Podaj jego prawdziwe nazwisko?
44. Wymień trzy miejsca egzekucji hitlerowskich na Sądecczyźnie.
45. Pierwszym właścicielem tzw. „ Państwa Muszyńskiego” był.....
46. Podaj datę oficjalnego początku harcerstwa sądeckiego. Czyje imię nosiła I drużyna i kto był jej twórcą?
47. Dlaczego XVI wiek jest nazywany „złotym wiekiem Grybowa”? Podaj 3 uzasadnienia.
48. Wymień dwa pasma górskie wchodzące w skład Beskidu Sądeckiego.
49. Gdzie można zobaczyć następujące zabytki (wskaż miejscowość i budynki): Wizerunek Matki Boskiej Katyńskiej, Ambona w kształcie Drzewa Jessego.
50. Jak bitwę marcinowicką wspominał Józef Piłsudski i co ufundowali Sądeczanie jako wotum dziękczynne za ocalenie miasta od zniszczeń w 1914 roku?

CZEŚĆ PISEMNA

ZESTAW PYTAŃ POPZRZEDNICH EDYCJI KONKURSU HISTORYCZNEGO „Mój Region – Moja Duma, Moje Miasto – Moja Duma”

SZKOŁY PODSTAWOWE – I Etap szkolny – I Edycja

1. Podaj datę dzienną aktu założycielskiego miasta Nowego Sącza.
2. Jaki władca założył Nowy Sącz ?
3. Podaj nazwę wsi na miejscu, której powstał Nowy Sącz.
4. Kto był fundatorem Zamku Królewskiego w Nowym Sączu?
5. W 1384 roku na Zamku Królewskim w Nowym Sączu witano królową, która podążała do Krakowa w celu objęcia tronu. Podaj imię tej królowej.
6. W 1939 roku okupant niemiecki zamienił Zamek Sąddecki na koszary dla wojska oraz miejsce składu amunicji. Rok 1945 okazał się najtragiczniejszy dla dziejów zamku, bowiem wówczas zamek został wysadzony w powietrze przez partyzantów. Podaj dokładną datę dzienną wysadzenia zamku w powietrze (dzień, miesiąc, rok).
7. Podaj nazwę baszty na Zamku Królewskim, która została zrekonstruowana po II wojnie światowej i istnieje do dnia dzisiejszego.
8. W 1992 roku Nowy Sącz obchodził 700-lecie lokalizacji miasta. 4 października tegoż roku, w ratuszu obok sali obrad odsłonięto tablicę pamiątkową. Dokonał tego ówczesny Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Podaj imię i nazwisko tego prezydenta.
9. 12 maja 1992 roku w 700 lecie Nowego Sącza Kolegiata Świętej Małgorzaty została wyniesiona do godności bazyliki mniejszej bullą Ojca Świętego. Który papież wydał tą decyzję?
10. W którym roku zostało założone muzeum w Nowym Sączu, zwane dzisiaj Muzeum Okręgowym?
11. Jaka instytucja publiczna ma siedzibę w dawnej Rezydencji Lubomirskich przy ul. Franciszkańskiej?
12. Na jakiej ulicy znajduje się cmentarz żydowski tzw. Kirkut? Podaj nazwę.
13. Kogo Jan Paweł II kanonizował podczas swojego pobytu na Sądecczyźnie w 1999 roku?
14. Podaj imię i nazwisko obecnego prezydenta Nowego Sącza.
15. Połącz postacie z opisami:

Ryszard Kaczorowski	a) prezydent Nowego Sącza w 1945 roku
Roman Sichrawa	b) prezydent Nowego Sącza w 1990 roku, zastępca obecnego prezydenta
Jerzy Gwiżdż	c) honorowy obywatel Nowego Sącza, prezydent RP na Uchodźctwie

16. Podaj dwie grupy etnograficzne zamieszkujące na Sądecczyźnie.

SZKOŁY PODSTAWOWE – II Etap międzyszkolny – I Edycja

1. Epifaniusz Drowniak jest przedstawicielem nurtu w malarstwie który nazywamy .....
2. „Święto Dzieci Gór” odbywa się od
a) 1990 b) 1992 c) 1995
3. Przedstawiciele, którego nurtu reformacji stanowili najliczniejszą grupę w Nowym Sączu?
a) antytrynitarze b) luteranie c) kalwiniści.
4. Tzw. „trakt karpacki” przecinał Sądecki:
a) z zachodu na wschód b) z północy na południe c) omijał ją
5. Do biogramu dopisz imię i nazwisko
6. a) twórca Wyższej Szkoły Biznesu.....
b) generał brygady WP zastrzelony przez ukraińskiego nacjonalistę .....
7. Podaj imię, nazwisko osoby przedstawionej na zdjęciu >>>:
.....
8. Podaj nazwy trzech firm z Sądeckizny których logo rozpoznawalne jest w całej Polsce
9. Sądeckizna została zniszczona w 1657 roku przez wojska
a) szwedzkie b) kozackie c) węgierskie
10. Wymień, dwie osoby (imię, nazwisko), które otrzymały tytuł honorowego obywatela Nowego Sącza w okresie międzywojennym.
11. Skąd pochodzi najpiękniejsza rzeźba przedstawiająca Madonnę z Dzieciątkiem znajdującą się w Muzeum w Krakowie
12. Lokacja Nowego Sącza miała miejsce:
a) 8 listopada 1292 r. b) 15 listopada 1292 r.
c) 9 października 1292 r. d) 12 października 1292 r.
13. Podaj imiona i nazwiska trzech prezydentów miasta Nowego Sącza którzy sprawowali swój urząd po 1990 roku.
14. Jakie kolory znajdują się na herbie powiatu nowosądeckiego?
15. Eksperyment sądecki rozpoczął się w
a) 1956 b) 1958 c) 1962 d) 1999
16. W którym roku Książę Bolesław Wstydlivy nadał Kindze (żonie) Ziemię Sądecką ?
a) 1257 b) 1259 c) 1157

SZKOŁY PODSTAWOWE – III Etap Wojewódzki-Finał – I Edycja

1. Park na Sądeckiznie obejmujący pasmo Jaworzyny i Radziejowej to:
a) Popradzki Park Krajobrazowy b) Gorczański Park Narodowy
c) Pieniński Park Narodowy
2. Podkreśl nazwę miejscowości na Sądeckiznie w której znajduje się muzeum pszczelarstwa:
a) Łabowa b) Korzenna c) Kamianna d) Rytro
3. Podkreśl nazwy miejscowości na Sądeckiznie w których wydobywa się wody mineralne i lecznicze:
a) Krynica b) Piwniczna c) Barcice d) Limanowa
4. Czym jest obiekt pokazany na zdjęciu >>>:
.....
5. Podaj imię władcy z którym król Władysław Jagiełło spotkał się na zamku sądeckim w 1409 r.
6. Gdzie znajduje się pomnik przedstawiony na fotografii poniżej >>>:
.....
7. Podaj imię i nazwisko wychowawcy synów króla Kazimierza Jagiellończyka.

8. Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych nosi nazwę
a) Święto Dzieci z Gór b) Święto Dzieci Gór c) Święto Górskich Dzieci
9. Kiedy został wyzwolony Nowy Sącz?:
a) 20 stycznia 1945 b) 16 stycznia 1945 c) 28 lutego 1945
10. Jak nazywał się polski rycerz żyjący w XV w. do którego należał Rożnów
a) Zyndram z Maszkowic b) Zbyszko z Bogdańca c) Zawisza Czarny
d) Krzyśko z Sącza
11. W którym roku Józef Piłsudski po raz pierwszy odwiedził Nowy Sącz?:
a) 1911 b) 1913 c) 1914 d) 1921
12. Święta Kinga była żoną:
a) Władysława Łokietka b) Bolesława Wstydlivego
c) Władysława Wygnańca d) Bolesława Śmiałego
13. Szlak kurierów sądeckich przez tzw. „zieloną granicę” prowadził:
a) na Słowację i Węgry b) na Ukrainę c) do Anglii d) do Czech
14. *Rzeź Galicyjska* to wystąpienie chłopów przeciwko:
a) duchownym b) szlachcie c) zaborcy austriackiemu
15. Jak nazywa się mniejszość etniczna wywodząca się z półwyspu indyjskiego zamieszkująca m. in. Maszkowice?

GIMNAZJA – I Etap szkolny – I Edycja

1. Podaj daty poniższych wydarzeń:
a) pierwszej wizyty Józefa Piłsudskiego w Nowym Sączu (data roczna)
b) wysadzenia sądeckiego zamku (dzień, miesiąc, rok)
2. Kiedy został wyzwolony Nowy Sącz? (podkreśl poprawną odpowiedź)
a) 20 stycznia 1945 b) 16 stycznia 1945
3. W którym roku Nowy Sącz stał się stolicą województwa? (podkreśl poprawną odpowiedź)
a) 1975 b) 1980 c) 1989
4. Który z niżej wymienionych prezydentów odsłonił wmurowaną w ścianę ratusza pamiątkową tablicę w roku 1992? (podkreśl poprawną odpowiedź)
a) Wojciech Jaruzelski b) Aleksander Kwaśniewski c) Lech Wałęsa
5. Od którego wieku dobra Nawojowej są własnością rodziny Stadnickich?
6. Czym zasłużyli się Sądecczyźnie wymienione osoby?
a) Irena Styczyńska
b) Roman Stramka
c) Nikifor
7. Wyjaśnij pojęcia:
a) Kirkut
b) synagoga
c) getto
d) macewa
8. Jak nazywał się komendant gestapo w Nowym Sączu w okresie okupacji?
9. Gdzie na terenie Sądecczyzny znajduje się największa kolekcja dzieł Nikifora?
10. Kto i kiedy podniósł do godności kolegiaty Kościół św. Małgorzaty?
11. Na pamiątkę jakich wydarzeń, pod którym wezwaniem i kiedy została wzniesiona Kaplica Szwedzka?
12. Kto jest autorem obrazu Sądecka „Wenus”?
13. Okupacja austriacka Nowego Sącza rozpoczęła się w: (podkreśl poprawną odpowiedź)
a) 1772 b) 1770 c) 1792
14. Pogórzanie to w literaturze przedwojennej: (podkreśl poprawną odpowiedź)
a) Głuchoniemcy b) Lachy Sądeckie c) Bojkowie
15. Otaczane kultem obrazy Przemienienia Pańskiego na Sądecczyźnie znajdują się w .....oraz w .....
(Podaj nazwy Kościołów w których znajdują się te obrazy).
16. *Rzeź galicyjska* to wystąpienie chłopów przeciwko (podkreśl poprawną odpowiedź):
a) Żydom b) szlachcie c) Niemcom
17. Prezydentem Nowego Sącza w 1990 roku został wybrany (podaj imię i nazwisko tego Prezydenta).

GIMNAZJA – II Etap międzyszkolny – I Edycja

1. Wymień i opisz trzy zabytki związane z fortyfikacjami na Sądecczyźnie.
2. Wymień cztery grupy etniczne obecnie zamieszkujące Sądecczyznę i scharakteryzuj jedną z nich.
3. Opisz znaczenie tzw. „szlaku węgierskiego” dla regionu sądeckiego.
4. Wymień znane ci miejscowości uzdrowiskowe na Sądecczyźnie i oceń ich wkład w rozwój regionu.
5. Podaj okoliczności wysadzenia sądeckiego zamku.
6. Podaj związki Jana Pawła II z Sądecczyzną.
7. Oceń wkład „Święta Dzieci Gór” w promowanie lokalnego folkloru i rozwój Sądecczyzny.
8. Opisz politykę Niemców wobec sądeckich Żydów w czasie II wojny światowej.
9. Co wpłynęło na rozwój Sądecczyzny w czasie tzw. autonomii galicyjskiej?
10. Opisz działalność Św. Kingi na Sądecczyźnie.
11. Oceń walory turystyczne Sądecczyzny.
12. Wymień władców Polski odwiedzających Nowy Sącz i podaj przyczyny ich wizyt.
13. Wymień najbardziej znane miejsca kultu religijnego na Sądecczyźnie.
14. Podaj trzy najważniejsze problemy współczesnej Sądecczyzny – odpowiedź uzasadnij.
15. Na przykładzie wybranej sądeckiej gminy opisz zasady funkcjonowania samorządu gminnego.
16. Opisz politykę hitlerowską wobec regionu sądeckiego w czasie II wojny światowej.
17. Wymień mniejszości narodowe i etniczne na Sądecczyźnie w dwudziestoleciu międzywojennym i podaj rejony ich zamieszkiwania.
18. Opisz działalność konspiracyjną na Sądecczyźnie w czasie II wojny światowej.
19. Podaj przyczyny powstania zapór w Rożnowie i Czchowie.
20. Józef Piłsudski i jego związki z Sądecczyzną: .....

GIMNAZJA – III Etap Wojewódzki-Finał – I Edycja

1. Jarmark Świętej Małgorzaty w Nowym Sączu jest organizowany przez:
a) powiat nowosądecki b) Muzeum Okręgowe c) Jezuitów z klasztoru w Nowym Sączu
2. Podaj trzy miejsca na Sądecczyźnie w których znajdują się fortyfikacje średniowieczne.
3. Wzniesienie na terytorium Nowego Sącza w dzielnicy Biegonice, na terenie którego był usytuowany wczesnośredniowieczny gród to:
a) Krzyżówka b) Jaworze c) Winna Góra
4. Podaj nazwę jednostki samorządu terytorialnego której herb jest widoczny poniżej >>>:
.....

5. Kasata józefińska to:
a) odebranie majątków szlachcie b) likwidacja niektórych zakonów
c) nałożenie podatku na Nowy Sącz d) likwidacja Gimnazjum w Nowym Sączu
6. W którym roku nadano tytuł bazyliki mniejszej kościołowi św. Małgorzaty?
a) 1992 b) 1994 c) 1990 d) 1995
7. „Miasteczko Galicyjskie” zostało ukończony w:
a) 1999 b) 2005 c) 2011 d) 2012
8. Zawisza Czarny był właścicielem:
a) Wielogłów b) Korzennej c) Rożnowa d) Starego Sącza
9. Podkreśl lecznicze wody mineralne wydobywane w Krynicy:
a) Zuber b) Jan c) Wacław d) Słowianka
10. Zapora i elektrownia wodna wybudowana na Dunajcu w latach 1936 – 1949 to .....
11. Sądecczyzna została zajęta przez Austriaków:
a) przed I rozbiorem b) w wyniku I rozbioru c) w wyniku II rozbioru
12. Podaj imię i nazwisko autorki książki „Rogaś z doliny Roztoki”.
13. Województwo nowosądeckie powstało w:
a) 1975 roku b) 1978 c) 1979 d) 1980

14. Podaj nazwę grupy wyznaniowej do której należy poniższa budowla w Nowym Sączu >>>:

.....

15. Autorem poematu „Dziewczę z Sącza” jest:

a) Maria Ritter b) Mieczysław Romanowski c) Bolesław Barbacki

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE – I Etap szkolny – I Edycja

1. O których misjonarzach wspomina biograf Nowego Sącza Jan Sygański? (wymień trzech misjonarzy)
2. W którym roku Książę Bolesław Wstydlivy nadał Kindze (żonie) Ziemię Sądecką?
a) 1257 b) 1259 c) 1157
3. W których miejscowościach na Sądecczyźnie powstały komory celne?
a) Rytro b) Stróże c) Grybów d) Stary Sącz e) Czchów f) Nowy Sącz
4. Po której stronie opowiedział się Nowy Sącz w czasie buntu Wójta Alberta 1311/1312?
5. W którym roku Władysław Jagiełło spotkał się z Witoldem na Zamku Sądeckim?
6. Po jakim wydarzeniu Sądecki ratusz przybrał kształt budowli renesansowej?
7. Przedstawiciele, którego nurtu reformacji stanowili najliczniejszą grupę w Nowym Sączu?
a) Antytrynitarze b) luteranie c) kalwiniści.
8. Kto stał na czele oddziałów szwedzkich stacjonujących w Nowym Sączu?
9. Z kim spotkał się Jan Sobieski w 1683 roku w Starym Sączu wracając z wyprawy wiedeńskiej?
Z ..... i z.....
10. Kto był ostatnim starostą grodowym Nowego Sącza?
a) Stanisław Małachowski
b) Jerzy Lubomirski
c) Jacek Małachowski.
11. W 1876 uruchomiono linię kolejową łączącą Nowy Sącz z .....
12. Od 1887 działało w Nowym Sączu Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”. Jakie instytucje prowadziły działalność jego budynku?
13. Podaj imiona i nazwiska znanych polityków, którzy odwiedzili Nowy Sącz w 1928.
14. Wymień, dwie osoby (imię, nazwisko), które otrzymały tytuł honorowego obywatela Nowego Sącza w okresie międzywojennym.
15. W czasie rabacji galicyjskiej w 1946 roku chłopci zaatakowali:
a) Limanową b) Nowy Sącz c) Grybów d) Stary Sącz
16. Prezydent Nowego Sącza w latach 1994 – 2001. Obecnie poseł na Sejm RP z ramienia PO: .....
17. Dwie największe powodzie ostatniego dwudziestolecia, które zdewastowały Sądecczyznę miały miejsce w:
a) 1997 b) 2007 c) 2010 d) 1995

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE – II Etap międzyszkolny – I Edycja

1. Rotmistrzem konfederacji barskiej w powiecie nowosądeckim i czchowskim został:
a) Stanisław Małachowski b) Marcin Leszczyński c) Michał Czarnocki
2. W 1358 roku mieszczanie sądeckcy uzyskali przywilej:
a) solny b) składu c) sądowy
3. Zespół pieśni i tańca „Lachy” został założony w:
a) 1956 b) 1951 c) 1960
4. Wymień dwie postaci których profile umieszczone są na murale na budynku przy skrzyżowaniu ul. Grodzkiej i Al. Batorego w Nowym Sączu.
5. Podaj trzy skutki „Eksperymentu Sądeckiego”.
6. Uroczystości nadania tytułu bazyliki mniejszej kościołowi św. Małgorzaty dnia 14 VI 1992 r przewodniczył .....
7. Podaj imię i nazwisko projektanta i budowniczego którego imię nosi obecnie Zespół Szkół Budowlanych w Nowym Sączu.
8. W latach 1950 – 1973 kompetencje prezydenta Nowego Sącza posiadał :

- a) naczelnik miasta b) przewodniczący Prezydium Miejskiej Rady Narodowej c) starosta
9. Likwidacja niektórych zgromadzeń zakonnych na Sądecczyźnie w czasie zaboru austriackiego nosi nazwę .....
10. Zapora i elektrownia wodna wybudowana na Dunajcu w latach 1936 – 1949 to .....
11. Podaj imię i nazwisko postaci na zdjęciu:
- a) b)
12. Jak w malarstwie nazywamy przedstawienie oblicza Chrystusa (znajdujące się min. w bazylice św. Małgorzaty w Nowym Sączu)?
13. Kto w 1999 roku uzyskał tytuł Honorowego Obywatela Ziemi Sądeckiej?
14. Pierwsza osada historyczna na Sądecczyźnie to:
- a) Naszacowice b) Nawojowa c) Librantowa
15. Podkreśl miejscowość na Sądecczyźnie która została lokowana najpóźniej:
- a) Stary Sącz b) Limanowa c) Piwniczna

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE – III Etap Wojewódzki-Finał – I Edycja

1. Michał Sedziwój słynny alchemik i lekarz siedemnastowieczny urodził się w:
- a) Łukowicy b) Barcicach c) Mystkowie d) Limanowej
2. Wymień synów Kazimierza Jagiellończyka kształcących się pod opieką Jana Długosza na sądeckim zamku.
3. Obecny ratusz w Nowym Sączu został wybudowany po pożarze, który nawiedził miasto w:
- a) 1893 roku b) 1894 roku c) 1895 roku d) 1898 roku
4. Dzielnica Nowego Sącza „Stara Kolonia” powstała:
- a) jako osiedle dla pracowników kolei b) po przesiedleniu tam Żydów w czasie okupacji
c) jako miejsce zamieszkania sądeckich kupców
5. W „Willi Maria” przy ul. Jagiellońskiej 60 mieszkał:
- a) Zenon Adam Remi b) Bolesław Barbacki c) Bronisław Pieracki d) Jan Sygański
6. Podaj nazwę arcydzieła sztuki sakralnej i miejsce gdzie obecnie się znajduje >>>:
.....
-
7. Opisz herb Nowego Sącza obowiązujący od 1820 do 1987 roku.
8. Nazwa „Galicja” w skład której za czasów zaboru austriackiego wchodziła Sądecczyzna wywodzi się od:
- a) zamieszkującego tu w starożytności plemienia Galów b) od Księstwa Halickiego
c) od łacińskiego słowa *gallus* oznaczającego koguta.
9. Podkreśl znane ośrodki wypoczynkowe i uzdrowiskowe usytuowane na Sądecczyźnie:
- a) *Perła Południa* b) *Patria* c) *Magdalenka* d) *Wielki Dom Zdrojowy*
10. Podkreśl miasto w którym w 1863 roku powstało nielegalne biuro przyjmujące i ekwipujące ochotników udających się do powstania styczniowego:
- a) Stary Sącz b) Piwniczna c) Grybów d) Krynica
11. Powiat nowosądecki ziemski) został utworzony:
- a) 31 grudnia 1999 b) 1 stycznia 1999 c) 1 sierpnia 1999
12. Podaj trzy miasta partnerskie Nowego Sącza.
13. Tzw „Państwo Muszyńskie” to:
- a) posiadłość rodu Pieniążków b) posiadłość biskupów krakowskich c) część Spiszu
14. Która edycja Forum Ekonomicznego w Krynicy będzie miała miejsce w 2014 roku:
- a) dwudziesta b) dwudziesta czwarta c) dwudziesta piąta d) osiemnasta
15. Epifaniusz Drowniak to przedstawiciel nurtu w sztuce zwanego .....
16. Badacz dziejów Nowego Sącza, honorowy obywatel i ksiądz: .....
17. „Eksperyment Sądecki „ rozpoczął się w:
- a) 1956 b) 1958 c) 1960 d) 1978

STUDENCI i DOROŚLI – I Etap – I Edycja

1. Lokacja Nowego Sącza miała miejsce:
a) 8 listopada 1292 r. b) 15 listopada 1292 r.
c) 9 października 1292 r. d) 12 października 1292 r.
2. Jaki dar dla Nowego Sącza przekazał profesor UJ Józef Szujski?
3. Który z autorów wspomina w swym utworze pt. „Do starosty muszyńskiego, Stanisława Kempiańskiego” o Sądecczyźnie?
4. *Veraicon* znajdujący się w Bazylice św. Małgorzaty to inaczej:
a) przedstawienie oblicza Matki Bożej b) przedstawienie oblicza Chrystusa
c) obraz przedstawiający Świętą Rodzinę
5. Kto kwaterował w obecnym budynku przy ul. Jagiellońskiej 63? (obecnie szkoła Chrobrego)?
a) wojsko austriackie b) saperzy i artylerzyści I pułku Strzelców Podhalańskich
6. *Kasata józefińska* na Sądecczyźnie dotyczyła:
a) przejęcia majątków szlacheckich b) likwidacji niektórych zgromadzeń zakonnych
c) równouprawnienia Żydów
7. Okupacja austriacka Sądecczyzny rozpoczęła się w ..... roku.
8. Tzw. „trakt karpacki” przecinał Sądecczyznę:
a) z zachodu na wschód b) z północy na południe c) omijał ją
9. Najstarsze grody słowiańskie na Sądecczyźnie znajdowały się w:
a) Naszacowicach b) Grybowie c) Rożnowie d) Chelmcu
10. Osiedlający się na Sądecczyźnie od XVI wieku Wołosi pochodzili z terenów dzisiejszej .....
11. Tzw. „Państwo Muszyńskie” to:
a) posiadłość rodu Pieniążków b) posiadłość biskupów krakowskich c) część Spiszu
12. Sądecczyzna została zniszczona w 1657 roku przez wojska
a) szwedzkie b) kozackie c) węgierskie
13. Największy obóz konfederatów barskich znajdował się koło .....
14. Poddaństwo chłopów zostało zniesione na Sądecczyźnie w .....roku przez cesarza .....
15. Związek Stronnictwa Chłopskiego był pierwszą w Europie partią ..... Został założony przez ..... i .....
16. Wyjaśnij pojęcia: Kaduk, Łemkowie, cyrkuł.
17. *Eksperyment sądecki* rozpoczął się w:
b) 1956 b) 1958 c) 1962 d) 1999

STUDENCI I DOROŚLI – II Etap – I Edycja

1. Wymień i opisz trzy zabytki związane z fortyfikacjami na Sądecczyźnie.
2. Wymień cztery grupy etniczne obecnie zamieszkujące Sądecczyznę i scharakteryzuj jedną z nich.
3. Opisz znaczenie tzw. „szlaku węgierskiego” dla regionu sądeckiego.
4. Wymień znane ci miejscowości uzdrowiskowe na Sądecczyźnie i oceń ich wkład w rozwój regionu.
5. Podaj okoliczności wysadzenia sądeckiego zamku.
6. Podaj związki Jana Pawła II z Sądecczyzną.
7. Oceń wkład „Święta Dzieci Gór” w promowanie lokalnego folkloru i rozwój Sądecczyzny.
8. Opisz politykę Niemców wobec sądeckich Żydów w czasie II wojny światowej.
9. Co wpłynęło na rozwój Sądecczyzny w czasie tzw. autonomii galicyjskiej?
10. Opisz działalność Św. Kingi na Sądecczyźnie.
11. Oceń walory turystyczne Sądecczyzny.
12. Wymień władców Polski odwiedzających Nowy Sącz i podaj przyczyny ich wizyt.
13. Wymień najbardziej znane miejsca kultu religijnego na Sądecczyźnie.
14. Podaj trzy najważniejsze problemy współczesnej Sądecczyzny – odpowiedź uzasadnij.
15. Na przykładzie wybranej sądeckiej gminy opisz zasady funkcjonowania samorządu gminnego.
16. Opisz politykę hitlerowską wobec regionu sądeckiego w czasie II wojny światowej.

17. Wymień mniejszości narodowe i etniczne na Sądecczyźnie w dwudziestolecu międzywojennym i podaj rejony ich zamieszkiwania.
18. Opisz działalność konspiracyjną na Sądecczyźnie w czasie II wojny światowej.
19. Podaj przyczyny powstania zapór w Rożnowie i Czchowie.
20. Józef Piłsudski i jego związki z Sądecczyzną: .....

STUDENCI I DOROŚLI – III Etap Wojewódzki-Finał – I Edycja

1. Pierwsza gazeta nowosądecka to:
  - a) Szkolnictwo Ludowe b) Sądeczanin c) Głos Podhala d) Gazeta Poczta
2. Pierwszym prezydentem w historii Nowego Sącza był:
  - a) Roman Sichrawa b) Stanisław Nowakowski c) Józef Konieczny d) Józef Nodzyński
3. Jak nazywa się wyspa na Jeziorze Rożnowskim na której znajdują się resztki średniowiecznego zamku strażniczego:
  - a) Wyspa Zamkowa b) Małpia Wyspa c) Ptasia Wyspa d) Wyspa Psów
4. Jak miała na imię holenderska księżniczka która w 1937 roku spędziła część podróży poślubnej w Krynicy?
  - a) Wilhelmina b) Julianna c) Beatrix d) Genowefa
5. Józef Dietl, prezydent Krakowa i rektor UJ zasłużony dla Sądecczyzny nazywany jest:
  - a) ojcem polskiej balneologii b) ojcem sądeckiej turystyki c) ojcem polskich Górali
6. Pierwszym właścicielem tzw. „Państwa Muszyńskiego” był:
  - a) Jan Muskata b) Paweł z Przemankowa c) Zbigniew Oleśnicki d) Paweł Wysz
7. Pierwsza egzekucja hitlerowska na Sądecczyźnie miała miejsce 7 września 1939 roku w:
  - a) Nowym Sączu b) Wielogłowach c) Świniarsku d) Biegonicach
8. Gdzie znajduje się obraz ze zdjęcia poniżej >>>?
 .....

9. Jaka nazwę nosi stała ekspozycja muzealna w Galerii „Dawna Synagoga” w Nowym Sączu?
10. „Brama Seklerska” to
  - a) brama południowa w średniowiecznych fortyfikacjach sądeckich
  - b) dar narodu węgierskiego dla Jana Pawła II c) wejście do klasztoru w Starym Sączu
11. Bitwa Marcinkowicka miała miejsce w
  - a) grudniu 1915 b) lipcu 1916 c) wrześniu 1916 d) styczniu 1917
12. Wyzwolenie Nowego Sącza spod okupacji austriackiej miało miejsce:
  - a) 31 X 1918 b) 11 XI 1918 c) 18 IX 1918
13. PWSZ powstało w:
  - a) 1995 b) 1998 c) 1999 d) 2000
14. Podaj imię i nazwisko włoskiego humanisty i poety pod którego opieką przebywali na zamku sądeckim synowie Kazimierza Jagiellończyka.
15. Święto Kwitnącej Jabłoni odbywa się w:
  - a) Grybowie b) Łącku c) Rożnowie d) Rdziostowie
16. Aeroklub Podhalański korzystający z lotniska w Łososinie Dolnej nosi imię:
  - a) Leopolda Kwiatkowskiego b) Mirosława Hermaszewskiego c) Jana Zumbacha
17. Jeden ze zborów ariańskich na Sądecczyźnie istniał w:
  - a) Korzennej b) Wielogłowach c) Biczycach d) Ptazkowej.

SZKOŁY PODSTAWOWE – I Etap szkolny – II Edycja

1. Podaj datę dzienną aktu założycielskiego miasta Nowego Sącza.
2. Jaki władca założył Nowy Sącz ?
3. Podaj nazwę wsi na miejscu, której powstał Nowy Sącz.
4. Kto był fundatorem Zamku Królewskiego w Nowym Sączu?
5. W 1384 roku na Zamku Królewskim w Nowym Sączu witano królową, która podążała do Krakowa w celu objęcia tronu. Podaj imię tej królowej.
6. Kogo Jan Paweł II kanonizował podczas swojego pobytu na Sądecczyźnie w 1999 roku?

7. Podaj imię i nazwisko alchemika (urodzonego w Nowym Sączu) króla Zygmunta III Wazy i Rudolfa II króla Czech.
8. W którym roku wybuchł pierwszy pożar w Nowym Sączu?
9. Beskid Sądecki zajmuje obszar: podkreśl właściwa odpowiedź:
  - a) Około 150 km kwadratowych
  - b) Około 673 km kwadratowych
  - c) Około 1120 km kwadratowych
10. W 1987 roku w Beskidzie Sądeckim został utworzony park krajobrazowy. Podaj pełną nazwę tego parku.
11. Który papież wyniósł kościół św. Małgorzaty do godności bazyliki mniejszej w 1992 roku?
12. Jak nazywa się szlak, którym biegnie linia kolejowa od Tarnowa, przez Nowy Sącz, Muszynę, Preszów do Budapesztu oraz szlak drogowy przez Piwniczną- Mniszek?
13. W którym roku Nowy Sącz został stolicą województwa nowosądeckiego?
14. Podaj nazwę największej rzeki Sądecczyzny.
15. Na jakiej ulicy znajduje się cmentarz żydowski tzw. Kirkut? Podaj nazwę.
16. Zawisza Czarny, ideał średniowiecznego rycerza bez skazy, bohater spod Grunwaldu, w 1425 roku został właścicielem miejscowości nad Jeziorem Rożnowskim. Podaj nazwę tej miejscowości.
17. Gdzie urodził się Stanisław Papczyński?
18. Podaj imię i nazwisko generała, który urodził się w Koniuszowej i zginął tragicznie 10 kwietnia 2010 w Katastrofie Smoleńskiej.
19. Podpisz ilustracje:

.....

.....

.....

20. Do jakiego towarzystwa należał budynek, który obecnie jest siedzibą Małopolskiego Centrum Kultury?

SZKOŁY PODSTAWOWE – II Etap międzyszkolny – II Edycja

1. Na obrazie Władysława Frączka jest widoczna para nowożeńców Maria Żelasko i Tadeusz Uramowski, której Karol Wojtyła udzielił ślubu w Kościele Świętego Jakuba w Podegrodziu. Podaj datę roczną tego wydarzenia. W tym samym roku Karol Wojtyła przebywał na Sądecczyźnie dwukrotnie. Drugi raz podczas Koronacji Obrazu Matki Bożej Pocieszenia.
2. Uzupełnij tekst.
Lachy to grupa ..... występująca niemal na całej Sądecczyźnie od ..... i Kamionki Wielkiej, przez okolice Starego i ....., po Czchów i dolinę rzeki Łososiny. Główny ośrodek Lachów to .....
3. Kim byli znani Sądeczanie?
- Józef Oleksy .....
- Franciszek Gągor .....
4. W 1951 roku w Nowym Sączu przy Spółdzielni Fryzjerów powstał Regionalny Zespół Pieśni i Tańca. Podaj nazwę tego zespołu.
5. Wymień cztery grody, które znajdowały się na terenie Sądecczyzny.

6. Połącz Kapliczkę z parafią w której się znajduje.

Nazwa Parafii		Kapliczka
Parafia Kolejowa w Nowym Sączu		Figura N.M.P. Niepokalanie Poczętej przy zbiegu ulic: Dąbrówki i Bielowickiej – ufundowana w 1940 roku przez Jana Ruchalę, dzieło Ignacego Czecha
Parafia świętego Rocha w Nowym Sączu		Kapliczka z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej przy ulicy Grodzkiej 4
Parafia Świętej Małgorzaty w Nowym Sączu		Kapliczka Szwedzka, p w. Świętego Marka, wybudowana w 1771 roku (znajdująca się przy skrzyżowaniu ulic Jagiellońskiej i Kościuszki).
Parafia Świętego Kazimierza w Nowym Sączu		Kapliczka przy ulicy Lwowskiej obok przyczółka mostowego, ufundowana w XX wieku

7. Na którym cmentarzu znajduje się Pieta Sądecka?
8. Podaj pełną nazwę Galicji – ziem polskich zagarniętych przez Austriaków 1768r., i w rozbiorach 1772r.i 1795r.
9. Czyje imię nosi Sądecka Biblioteka Publiczna?
10. W latach 1350 – 1360 na północno – wschodnim wzgórzu Nowego Sącza został wzniesiony murowany zamek ufundowany przez króla .....(uzupełnij tekst).
11. Podaj imię i nazwisko alchemika Zygmunta III Wazy i Rudolfa II – króla Czech, urodzonego w Nowym Sączu, który żył w latach 1566 – 1634.
12. Ile razy wybuchł pożar w Nowym Sączu? Podkreśl poprawną odpowiedź.
a. 8   b) 3   c) 10
13. W którym roku Nowy Sącz został jako pierwsze miasto Rzeczypospolitej uwolniony z potopu szwedzkiego? Podkreśl poprawną odpowiedź.
a. 13.12.1665   b) 13.12.1655   c) 2.12.1653
14. Ile bram prowadziło do Nowego Sącza? Podaj nazwę jednej z nich.
15. Wymień jedną uczelnię wyższą, która znajduje się na terenie Nowego Sącza.
16. Gdzie znajduje się Dom Gotycki? Do kogo należy i kto obecnie dysponuje tym budynkiem?
17. Wymień 3 oddziały/filie Muzeum Okręgowego w Nowym, Sączu.
18. Podaj imiona i nazwiska dwóch Prezydentów Polski, którzy przebywali w Ratuszu w Nowym Sączu.
19. Wymień dwa ośrodki kulturalne Znajdujące się na terenie powiatu nowosądeckiego.
20. Podaj nazwy obiektów:

.....

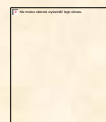
.....

.....

.....

SZKOŁY PODSTAWOWE – III Etap Wojewódzki-Finał – II Edycja

1. Uzupełnij zdania:
Autorem pierwszego projektu budowy zapory wodnej na Jeziorze Rożnowskim był profesor Politechniki Lwowskiej (podaj mię i nazwisko) ..... Budowa zapory trwała (wpisz ile lat) .....lat, od roku .....do roku.....
2. Uzupełnij zdanie właściwymi danymi.
Położenie Starego Sącza charakteryzowało się usytuowaniem na ważnym szlaku prowadzącym z .....do ..... dolina .....
3. Jaki król spotkał się ze swoją żoną Maria Kazimierą w Starym Sączu?
4. Zakreśl prawidłową datę dzienną wkroczenia wojsk niemieckich do Starego Sącza w czasie II wojny światowej
a) 5 września 1939   b) 2 września 1939   c) 10 września 1939
5. Uzupełnij zdania:
Gmina Korzenna leży w Powiecie ....., na terenie pagórkowatej krainy Pogórza ....., na północ od Kotliny ..... i Beskidu ....., jako część Sądecczyzny.
6. Kto był fundatorem kościoła św. Trójcy i klasztoru klarysek w Starym Sączu?
7. Na terenie gminy Korzenna znajduje się szczyt Bukowiec (503 m n.p.m) z rezerwatem przyrody nieożywionej powierzchni 16 ha. Podaj jego nazwę.
8. Czy w Starym Sączu podczas II wojny światowej istniało getto dla Żydów? Zakreśl prawidłową odpowiedź
a) nie   b) tak
9. Jodłowa Góra, znajdująca się na terenie gminy Korzenna ma wysokość: zakreśl poprawną odpowiedź:
550 m n.p.m   b) 340 m n.p.m   c) 651 m n.p.m
10. Podaj rok założenia parafii i budowy kościoła św. Trójcy w Starym Sączu.
11. Na stoku Jodłowej Góry znajduje się rezerwat leśny o powierzchni 36 ha. Podaj jego nazwę i datę jego utworzenia.
12. Podpisz jakie postacie przedstawione są na poniższych zdjęciach. (3 pkt)

.....

13. Podaj dokładną datę (dzień miesiąc i rok) pobytu Jana Pawła II w Starym Sączu.
14. Podaj nazwę miejscowości, która jest kolebką Lachów Sądeckich.
15. Na jednym z cmentarzy sądeckich znajduje się obelisk, na którym umieszczono napis
16. „Ofiarom hitlerowskiego barbarzyństwa i bohaterom walki o wolność narodu polskiego 1939-1945r.” Podaj nazwę tego cmentarza oraz ulicę przy której on się znajduje.
17. Jaką nazwę nosiły tereny zaboru austriackiego, w skład, których wchodziła również Sądecczyzna?
18. Podaj imię władcy, z którym król Władysław Jagiełło spotkał się na zamku sądeckim w 1409 roku.
19. Jak nazywał się polski rycerz żyjący w XV wieku, do którego należał Rożnów? Zakreśl prawidłową odpowiedź.
a) Zyndram z Maszkowic   b) Zbyszko z Bogdańca   c) Zawisza Czarny
20. Podaj jak popularnie jest nazywana kapliczka pod wezwaniem św. Marka, mieszcząca się przy skrzyżowaniu ul. Jagiellońskiej z ul. Kościuszki
21. w Nowym Sączu.
22. Św. Małgorzata powróciła na tarczę herbową Nowego Sącza po 167 latach nieobecności. Wybierz właściwą odpowiedź.
a) w 1850 roku   b) w 1987 roku   c) w 2000 roku

GIMNAZJA – I Etap szkolny – II Edycja

1. Podaj dwa pasma Beskidu Sądeckiego.
2. Podaj dwie największe rzeki Sądecczyzny.
3. Do podanych wydarzeń dopisz rok:
  - a) utworzenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego.....
  - b) lokacja miasta Grybów.....
  - c) ufundowanie klasztoru klarysek w Starym Sączu przez św. Kingę.....
  - d) przywilej zezwalający Żydom osiedlenie się Nowym Sączu.....
  - e) budowa linii kolejowej przebiegającej przez Nowy Sącz.....
4. Getto żydowskie w Nowym Sączu w czasie II wojny światowej składało się z dwóch części. Wymień te dwie dzielnice.
5. Wymień dwie miejscowości, gdzie poza Nowym Sączem dokonywano masowego rozstrzeliwania Żydów.
6. Który z kościołów Nowego Sącza nazywany jest „kaplicą szkolną”?
7. W jakiej miejscowości Sądecczyzny znajdował się podczas II wojny światowej punkt kontaktowy dla kurierów i osób przetrucanych przez góry na Węgry?
8. Miasto Krynica było rodzinną miejscowością słynnego malarza-prymitywisty. Podaj jego pseudonim artystyczny oraz grupę etniczną, z której pochodził.
9. Jaka miejscowość Sądecczyzny nosi nazwę „stolicy krainy sadów”?
10. W XIII wieku miejscowość ta była własnością biskupa krakowskiego Jana Muskaty. Wraz z okolicą stanowiła „państwo w państwie” aż do XVIII wieku. Podaj nazwę tej miejscowości (dzisiejsze miasto w powiecie nowosądeckim) oraz jak było nazywane to „państwo”.
11. Właściciel Nawojowej (żyjący na przełomie XIX i XX wieku), leśnik, patriota, poseł na sejm i miłośnik przyrody, który utworzył na Sądecczyźnie pierwsze rezerваты przyrody. Podaj jego imię i nazwisko.
12. Miejscowość ta jest nazywana „kolebką Lachów Sądeckich”. Podaj jej nazwę.
13. Rozpoznaj i podpisz budowlę:

- .....
14. Jaka rolę na Sądecczyźnie odegrały poniższe osoby? Podaj krótko kim byli i czym się zasłużyli:
    - a) Stanisław Papczyński .....
    - b) Ada Sari.....
    - c) Franciszek Gągor.....
  15. Kto został kanonizowany w Starym Sączu przez papieża Jana Pawła II w 1999 roku?
  16. Z jakiego dokumentu pochodzi poniższy cytat?
„My Waclaw z bożej łaski król czeski, książę krakowski i sandomierski, margrabia morawski! Obwieszczamy wszem i wobec i na przyszłość: żeśmy.....(.....), zezwolili: na założenie miasta (.....), w miejscu onem, gdzie obecnie leży wieś Kamienica...”
  17. Podaj dzień i rok wydania dokumentu cytowanego w zad.16.
  18. Nazywano go „ojcem sądeckiej kolei”, podaj imię i nazwisko.
  19. Podkreśl odpowiedź na pytanie kiedy został wyzwolony Nowy Sącz
    - a) 20 stycznia 1945
    - b) 16 stycznia 1945
    - c) 3 stycznia 1945

GIMNAZJA – II Etap międzyszkolny – II Edycja

1. Eksperyment sądecki rozpoczął się w:
  - a) 1956
  - b) 1958
  - c) 1962
  - d) 1999
2. Wymień 5 miejscowości Sądecczyzny gdzie zachowały się cmentarze żydowskie, bądź ich pozostałości.
3. Żydowskie synagogi zachowały się w:
  - a) w Nowym Sączu, Krynicy, Muszynie
  - b) w Nowym Sączu, Piwnicznej i Łososinie
  - c) w Nowym Sączu, Grybowie i Starym Sączu

4. Podaj dokładną datę dzienną i roczną bitwy pod Marcinkowicami.
5. Najstarsza cerkiew na Sądecczyźnie znajduje się w:
  - a) w Powroźniku   b) w Żegiestowie   c) w Krynicy
6. Wyjaśnij czym jest Festiwal Kiepurowski.
7. Podaj nazwę grupy etnicznej zamieszkującej do 1947 roku wschodnie tereny Beskidu Sądeckiego.
8. Podaj miejsce, gdzie obecnie przechowywany jest sztandar sądeckich legionistów.
9. Oficjalna data narodzin harcerstwa sądeckiego to:
  - a) 30 listopada 1912   b) 28 października 1911   c) 11 listopada 1910
10. Wyjaśnij pojęcie „Kurierzy Sądeccy”.
11. Wymień 3 miejsca egzekucji hitlerowskich na Sądecczyźnie.
12. Podaj miejsce, gdzie można znaleźć obraz przedstawiony na ilustracji >>>:
.....

13. Założone w 1340 roku miasto Grybów powstało na dotychczasowej wsi o nazwie:
  - a) Gródek   b) Ropa   c) Biała
14. Które stulecie określa się mianem „złotego wieku Grybowa”?
  - a) XVI   b) XV   c) XVII
15. Podaj nazwę rzeki, w której dolinie położone jest miasto Piwniczna.
16. Miasto Piwniczna zostało założone na mocy przywileju wydanego przez którego króla Polski w 1348 roku?
17. Z jakiej miejscowości sądeckiej pochodzili Stanisław i Jan Potoczkowie?
18. Jaka nazwę nosiło niezależne stronnictwo założone w Chelmcu 7 sierpnia 1982 roku, którego prezesem został Stanisław Potoczek?
  - a) Związek Walki Zbrojnej   b) Związek Stronnictwa Chłopskiego
  - c) Związek Przyjaciół Ludu
19. Podaj nazwę góry w Krynicy, gdzie znajduje się park uzdrowiskowy, a znaną atrakcją jest kolejka linowo-torowa.
20. Czyją własnością było uzdrowisko w Krynicy w okresie XX-lecia międzywojennego?

GIMNAZJA – III Etap Wojewódzki-Finał – II Edycja

1. Na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego znajdują się liczne rezerваты i pomniki przyrody. Dopisz, gdzie znajdują się następujące pomniki przyrody:
  - a) Wodospad i źródła mineralne Słomniczanki (podaj miejscowość) .....
  - b) Krzesło Kingi (podaj pobliski szczyt).....
  - c) Park Krajobrazowy Stadnickich (podaj miejscowość).....
2. Podaj po 3 miejscowości leżące na terytorium niżej wymienionych gmin:
  - a) gmina Piwniczna: .....
  - b) gmina Krynica: .....
  - c) gmina Grybów: .....
  - d) gminy Łabowa: .....
3. Jaka miejscowość na Sądecczyźnie uchodzi za stolicę regionu lachowskiego? Mieści się tam Muzeum Lachów Sądeckich. Podaj nazwę.
4. Podaj pierwotną nazwę miejscowości Tropie.
5. Jaki święty jest związany z miejscowością Tropie?
6. W którym roku i jaki król ufundował kościół w Tropiu dla uczczenia miejscowego świętego? Podaj rok i króla.
7. Napisz z jakiej okazji gościł w Tropiu w 1966 roku ówczesny arcybiskup Karol Wojtyła, późniejszy papież.
8. Wyjaśnij pochodzenie nazwy wsi Łabowa.
9. Podaj nazwy trzech możliwych rodów, do których należała wieś Łabowa:
  - a) ród, do którego dóbr należała miejscowość od XV wieku: .....
  - b) ród, do którego dóbr należała miejscowość od XVI wieku: .....
  - c) ród, do którego dóbr należała miejscowość od XVII do końca XVIII wieku: .....
10. Miejscowość Łabowa była nazywana przed II wojna światową „miejscowością trzech narodowości”. Wymień te trzy narodowości.

11. Dopisz daty do podanych wydarzeń z życia Sądeckizny:
  - a) początek eksperymentu sądeckiego .....
  - b) założenie miasta Grybów: .....
  - c) bitwa pod Marcinkowicami: .....
  - d) powstanie kapituły przy kolegiacie św. Małgorzaty w Nowym Sączu .....
  - e) Nowy Sącz został stolica województwa .....
12. Wybierz rok beatyfikacji Kingi, patronki Sądeckizny:
  - a) 1750   b) 1690   c) 1559
13. Czy Wacław II odwiedził Nowy Sącz? Zakreśl prawidłową odpowiedź :
  - a) tak   b) nie
14. Zakreśl poprawną odpowiedź: Stanisław Papczyński jest nazywany „apostolem Podegrodzia”, gdyż:
  - a) tam założył Zgromadzenie Marianów
  - b) tam się urodził
  - c) tam został ogłoszony błogosławionym
15. Chaim Dywre Halberstam pochowany jest na: (zakreśl właściwą odpowiedź)
  - a) na kirkucie w Nowym Sączu   b) w Jerozolimie   c) w Grybowie
16. Podaj nazwę oraz miejsce imprezy muzycznej, której patronuje Ada Sari.
17. Podaj nazwisko rodziny zegarmistrzów sądeckich, którzy od 1901 roku zajmują się uruchamianiem i konserwacją zegara na wieży ratuszowej.
18. „Wasze imię – wierni Sądeczanie” - kto nazwał tak mieszkańców Nowego Sącza?.
19. Sądeckizna została zajęta przez Austriaków: (zakreśl właściwa odpowiedź)
  - a) przed I rozbiorem   b) w wyniku I rozbioru   c) w wyniku II rozbioru
20. Podaj nazwę grupy wyznaniowej, do której należy
poniższa budowla w Nowym Sączu >>>:
.....

SZKOŁY PONADGIMNZJALNE – I Etap szkolny – II Edycja

1. Lokacja Nowego Sącza nastąpiła 8 listopada 1292 roku na podstawie dokumentu lokacyjnego wydanego przez:
  - a) Wacława II   b) biskupa krakowskiego Pawła z Przemankowa   c) księżną Kingę
2. Dokument lokacyjny dla Nowego Sącza przyznawał miastu szerokie uprawnienia, w tym:
  - a) prawo do dorocznego, tygodniowego jarmarku na św. Annę
  - b) prawo wprowadzania w obieg i wymiany monety   c) 25 lat wolnizny
3. Podaj dokładną datę oswobodzenia Nowego Sącza z rąk Szwedów.
4. Pod czyją opieką przebywali na zamku sądeckim synowie króla Kazimierza Jagiellończyka?
5. Ile bram prowadziło do Nowego Sącza?
6. Jakie rzeźby znajdowały się na wieży ratusza w Nowym Sączu do 1945 roku? – podaj przynajmniej dwie.
7. W którym roku Nowy Sącz wrócił do historycznego herbu ze św. Małgorzatą?
8. Kto odsłonił tablicę pamiątkową jubileuszu 700-lecia lokacji Nowego Sącza w sądeckim ratuszu?
9. Podaj imię i nazwisko Sądeczanina, który wpisał się na listę 10 zakładników gwarantujących życiem bezpieczny pobyt wojsk niemieckich w Nowym Sączu podczas okupacji niemieckiej?
10. Kto dokonał uroczystego przeniesienia obrazu Przemienienia Pańskiego do ołtarza głównego Bazyliki św. Małgorzaty w roku 1973?
11. Jakie zabytkowe obiekty znajdują się na zdjęciach? – podpisz je:

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

12. Ile słynnych dębów znajduje się w Nowym Sączu?

13. „Wasze imię – wierni Sądeczanie” - kto nazwał tak mieszkańców Nowego Sącza?
14. Kim były podane osoby? – podaj imię i nazwisko.
  - a) „Książę alchemików” znany w XVII wieku na dworach królewskiej Europy.
  - b) Urodzony w Podegrodziu, założyciel zakonu Marianów.
  - c) Burmistrz Nowego Sącza w latach 1900-1918, zwany „burmistrzem wszechczasów”.
  - d) Założył w Nowym Sączu szkołę talmudyczną, , prowadził wręcz ascetyczny styl życia.
  - e) Rektor UJ, przekazał miastu w testamencie cenny księgozbiór, co dało początek sądeckiej biblioteki.
15. Uzupełnij definicję wpisując brakujące pojęcie.
 ..... – to mąż sprawiedliwy, na którym opiera się istnienie świata, pośrednik między bogiem i ludźmi, źródło wiedzy religijnej, wyrocznia.
16. W którym roku uruchomiono pierwszą linię kolejową w Nowym Sączu?
17. Gdzie znajduje się kopia obrazu Matki Boskiej Sykstyńskiej, zwana „Matką Bożą Magistracką”?
18. Gdzie znajdowała się najbardziej znana na Sądeczyźnie drukarnia produkująca płótna w drobne wzorki – ważny element lachowskiego stroju?
19. Dwa najbardziej znane ośrodki garncarskie Lachów Sądeckich to:
 .....
20. Które stroje ludowe przedstawiają Lachów Sądeckich?

a)

b)

c)

d)

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE – II Etap międzyszkolny – II Edycja

1. Jak nazywała się reprezentacyjna sala marmurowa zamku sądeckiego, odbudowanego po wielkim pożarze w XVII wieku?
2. Podaj nazwisko rodziny zegarmistrzów sądeckich, którzy od 1901 roku zajmują się uruchamianiem i konserwacją zegara na wieży ratuszowej.
3. W którym roku reprezentacyjna ulica Nowego Sącza, ul. Jagiellońska, otrzymała swoją obecną nazwę?
 a) 1885r   b) 1913r   c) 1918r   d) 1927r
4. W którym roku nadano tytuł bazyliki mniejszej kościołowi św. Małgorzaty?
5. Spośród ośmiu kościołów istniejących na terenie Nowego Sącza (do wybuchu II wojny światowej) wymień przynajmniej trzy.
6. Jaki tytuł nosi ekspozycja dotycząca historii nowosądeckich Żydów w „Starej Synagodze”?
7. Kto zaprojektował witraże w kościele p.w. św. Kazimierza, zwanym Kaplicą szkolną?
 a) Jan Matejko   b) Stanisław Wyspiański   c) Maria Ritter
8. Ile jesionów zasadzili sądecy harcerze w 1948 roku na Starym Cmentarzu, symbolizujących miejsca straceń z lat okupacji niemieckiej?
9. „W silnym ciele – silny duch” - jaka organizacja przyjęła tą maksymę jako hasło swojego programu?
10. Wymień nazwy przynajmniej trzech grup etnograficznych, których zabytki architektury wiejskiej gromadzi i prezentuje sądecki skansen.
11. Który święty jest patronem ołtarza głównego w starym kościele w Kamionce Wielkiej?
 a) Św. Świerad   b) św. Wojciech   c) św. Bartłomiej   d) św. Andrzej
12. Jak nazywał się ziemski majątek rodziny Lubomirskich, zgromadzony w rejonie Nawojowej?
13. Który właściciel Nawojowej poszukiwał w jej okolicach złota?
 a) Piotr Nawojowski   b) Sebastian Lubomirski   c) Paweł Sanguszko
14. Gdzie znajduje się obraz Matki Boskiej Bolesnej, którego koronacji w imieniu Jana Pawła II, w 1999r dokonał biskup Wiktor Skworec?

- a) w Łącku   b) w Czarnym Potoku   c) w Jazowsku
15. Podaj nazwę arcydzieła sztuki gotyckiej i miejsce, gdzie się obecnie znajduje.
16. Jak w malarstwie nazywamy przedstawienie oblicza Chrystusa znajdujące się w ołtarzu głównym Bazyliki św. Małgorzaty?
17. Pierwsza osada historyczna na Sądecczyźnie to:
- a) Nawojowa   b) Podegrodzie   c) Naszacowice
18. Podaj dokładne daty poniższych wydarzeń.
- a) Lokacja Nowego Sącza - .....
- b) Wysadzenie sądeckiego zamku - .....
19. Wymień przynajmniej trzech polskich królów, których gościł zamek w Nowym Sączu.
20. Gdzie znajduje się Winna Góra – miejsce znalezisk z epoki neolitu?
- a) Naszacowice   b) Zawada   c) Biegonice   d) Zabelcze

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE – III Etap Wojewódzki-Finał – II Edycja

1. Podaj nazwy dwóch najstarszych kościołów w Nowym Sączu, których założenie przypada na czasy lokacji miasta.
2. Podaj nazwy trzech bram w obrębie murów miejskich prowadzących do Nowego Sącza.
3. Czyje herby zostały umieszczone na fryzach kolegiaty św. Małgorzaty?
- a) Zawiszy Czarnego   b) Jana Długosza
c) kardynała Zbigniewa Oleśnickiego   d) Wacława II
4. Gdzie rozpoczął się w styczniu 1981 roku strajk okupacyjny zorganizowany przez NSZZ „Solidarność” ?
5. Jak nazywały się akcje protestacyjne organizowane w 1981 roku w związku z decyzją władz o zmniejszeniu racji żywnościowych oraz podwyżce cen?
6. Podaj daty roczne beatyfikacji i kanonizacji św. Kingi:
- a) beatyfikacja - .....
- b) kanonizacja - .....
7. Podpisz obiekty i miejsca przedstawione na ilustracjach:

- a).....   b).....   c).....   d).....   e).....   f).....

8. Jak nazywamy zespół dóbr biskupów krakowskich, który powstał pod koniec XIV wieku i obejmował Muszynę, Tylicz i 35 wsi?
9. Podpisz poniższe herby:

- a) .....   b) .....   c) .....

10. W jakim stylu architektonicznym zbudowane zostały?
- a) Ratusz w Nowym Sączu - .....
- b) Kościół św. Kazimierza - .....
- c) Szkoła Podstawowa im. A. Mickiewicza - .....
11. Ile schodów prowadzi do zegara na wieży ratusza w nowym Sączu?
12. Który kościół powstał jako dziękczynny za 700 lat istnienia miasta Nowego Sącza?
13. Gdzie można zobaczyć poniższe zabytki
- a) Stacje drogi Krzyżowej Władysława Hasióra - .....
- b) Wizerunek Matki Boskiej Katyńskiej - .....
- c) Ambona w kształcie Drzewa Jessego - .....
- d) Płaskorzeźba Wita Stwosza „Modlitwa w Ogroju” - .....
14. Jakim herbem pieczętowali się starostowie sądeccy z rodu Lubomirskich?
15. Ile dzwonów znajduje się w dzwonnicy kościoła św. Małgorzaty w Nowym Sączu?
16. Czyje imię nosi Muzeum Lachów Sądeckich w Podegrodziu?
17. Gdzie w Nowym Sączu znajduje się pomnik Adama Mickiewicza?

18. Kto spośród mieszkańców Nowego Sącza posiadał przywilej mieszkania w najobszerniejszej bramie miasta – Węgierskiej?
19. Ile jesionów – żywych pomników miejsc straceń z czasów okupacji- zasadzono na „Starym cmentarzu” w 1948 roku?
20. W którym roku oddano do użytku pierwsze domy w dzielnicy Nowego Sącza zwanej Stara Kolonia”?

STUDENCI i DOROŚLI – I Etap – II Edycja

1. Spośród trzynastu sądeckich baszt wymień cztery.
2. Gdzie znajdują się?
  - Pałac Stadnickich- .....
  - Muzeum Nikifora-.....
  - Centrum Apiterapii- .....
  - Muzeum Lachów Sądeckich- .....
  - Krzesło Kingi- .....
3. Wymień dwa miejsca skrzynek kontaktowych Armii Krajowej w N. Sączu.
4. Podpisz poniższe herby.

a)

b)

c)

d)

5. Kto w 1999 r. otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Ziemi Sądeckiej?
6. Wymień nazwiska trzech honorowych obywateli miasta Nowego Sącza.
7. W jakim stylu architektonicznym został zbudowany?
  - a) Ratusz w Nowym Sączu.....
  - b) Kościół pw. Św. Kazimierza w Nowym Sączu.....
8. W okresie potopu szwedzkiego mieszcianie pod dowództwem braci..... wyswobodzili Nowy Sącz.
  - A) Wąsowiczów B) Wachowskich C) Lubomirskich
9. Kim byli, opisz krótko.
  - A) Władysław Barbacki - .....
  - B) Julian Zubek. - .....
  - C) Franciszek Gagor -.....
  - D) Andrzej Szkaradek - .....
10. “Silni duchem, silni dłonią”. Jakiej organizacji w Nowym Sączu dotyczy to hasło?
11. Jaka postać upamiętnia sala reprezentacyjna sądeckiego ratusza(nosi jego imię); podaj imię i nazwisko.
12. Który władca Polski nadał przywilej zezwalający Żydom na osiedlenie się w Nowym Sączu?
13. Co przedstawiają i gdzie się znajdują malowidła historyczne?
  - a)
  - b)
14. Czyje imię nosi nowosądecka biblioteka publiczna?
15. Lokacja Nowego Sącza miała miejsce:
  - a) 8 listopada 1292 r. b) 15 listopada 1292 r.
  - c) 9 października 1292 r. d) 12 października 1292 r.
16. W którym roku Nowy Sącz stał się siedzibą województwa?
17. Ile kamienic otacza nowosądecki ratusz ?
  - a) 30 b)21 c) 17
18. Kiedy został posadzony Dąb Wolności?
19. Gdzie znajduje się najstarsza na Sądecczyźnie cerkiew?
20. Tzw. Eksperyment sądecki rozpoczął się w roku:
  - a) 1958 b) 1960 c) 2001

STUDENCI i DOROŚLI – II Etap – II Edycja

- Kim były podane osoby? – podaj imię i nazwisko.
  - Emisariusz Polskiego podziemia, odbity z sądeckiego szpitala .....
  - „Książę alchemików” znany w XVII wieku na dworach królewskiej Europy .....
  - Założyciel zakonu Marianów, urodzony w Podegrodziu, ...
  - Burmistrz Nowego Sącza w latach 1900-1918, zwany „burmistrzem wszechczasów” .....
  - Rektor UJ, przekazał miastu w testamencie cenny księgozbiór, co dało początek sądeckiej biblioteki.....
  - W 1999 roku uzyskał tytuł Honorowego Obywatela Ziemi Sądeckiej .....
- Podaj lokalizacje przedstawionych obiektów (miasto, ulica lub punkt orientacyjny)
  - A) .....
  - B) .....
  - C) .....
  - D) .....
- „Święto Dzieci Gór” odbywa się od:
  - 1990
  - 1992
  - 1995
- Podaj miejscowość, w której organizowane są:
  - Festiwal Muzyki Dawnej -
  - Święto Kwitnących Sadów -
  - Święto Kwitnącej Jabłoni -
  - Święto Dzieci Gór -
  - Spotkanie u Bartnika -
- Przedstawiciele, którego nurtu reformacji stanowili najliczniejszą grupę w Nowym Sączu?
  - antytrynitarze
  - luteranie
  - kalwiński.
- Tzw. „trakt karpacki” przecinał Sądecczyznę:
  - z zachodu na wschód
  - z północy na południe
  - omijał ją.
- Wasze imię – wierni Sądeczanie” - kto nazwał tak mieszkańców Nowego Sącza?
- Pierwsza osada historyczna na Sądecczyźnie to:
  - Naszacowice
  - Nawojowa
  - Librantowa
- Podkreśl miejscowość na Sądecczyźnie która została lokowana najpóźniej:
  - Stary Sącz
  - Limanowa
  - Piwniczna
- W 1358 roku mieszczanie sądecy uzyskali przywilej:
  - solny
  - składu
  - sądowy
- Jakie kolory znajdują się we fladze Nowego Sącza?
- Getto w Nowym Sączu obejmowało ówczesne dzielnice:
  - Załuźniczce
  - Kaduk
  - Centrum
  - Gołąbkowice
- Podaj trzy miasta partnerskie Nowego Sącza.
- Okupacja austriacka Sądecczyzny rozpoczęła się w:
  - 1772
  - 1770
  - 1792
- Do wydarzenia dopisz datę:
  - powstanie klasztoru klarysek w St. Sączu-
  - Pielgrzymka Jana Pawła II do St. Sącza-
  - wyzwolenie Nowego Sącza spod okupacji niemieckiej -(dokładna data)
  - powstanie kapliczki szwedzkiej-
- Wymień 4 uzdrowiska Beskidu Sądeckiego.
- Wyjaśnij nazwy miejscowości:
Tęgorozce..... /
Muszyna.....
Piwniczna..... /
Łabowa.....
- Dlaczego dawna dzielnica N. Sącza PIEKŁO nosiła taką nazwę?
- Podaj imię i nazwisko obecnego prezydenta miasta Nowego Sącza i 3 jego poprzedników.
- Podaj patronów nowosądeckich szkół:
  - SP NR 20 .....
  - Gimnazjum Nr2 .....
  - I LO .....

STUDENCI i DOROŚLI – III Etap Wojewódzki-Finał – II Edycja

- Nazwa tej miejscowości pochodzi od:
  - Szlachty ruskiej osiadłej na tym terenie po najeździe Tatarów(Łabów).....
  - mchu-.....
  - nazwiska Mucha lub Jana Muskaty-.....
- Pierwsze struktury harcerskie powstały na Sądecczyźnie w:
  - 1905 b) 1911 c) 19139)
- Skąd pochodził bp. Józef Gucwa?
  - z Nawojowej b) z Kałowej c) z Limanowej
- W Podegrodziu znajduje się Muzeum Lachów Sądeckich. Kto był jego twórcą?
- Powstanie chłopskie z 1770 roku pd- wsch Sądecczyzny to:
  - koliszczyzna b) rabacja c) Wiosna ludów
- Wyjaśnij pojęcie „państwo muszyńskie”.
- Jak nazywał się rycerz, który pochodzi z gminy Łacko i brał udział w wojnie z Krzyżakami pod Grunwaldem?
- Wymień dwóch artystów Młodej Polski, którzy odwiedzili Nowy Sącz.
- Starosta sądecki, marszałek Sejmu Wielkiego, dzięki nieposzlakowanej opinii nazywany Arystydesem polskim: .....
- Najstarsza książka ze zbioru sądeckiej Biblioteki Publicznej pochodzi z :
  - XVI w. b) XIII w. c) XII w.
- Właściciel Rożnowa, wybitny rycerz epoki jagiellońskiej - .....
- W młodości związany z Sądecczyzną, absolwent I LO w N. Sączu, przyjaciel J. Piłsudskiego, kandydat na prezydenta Polski po kampanii wrześniowej.
- Wymień dwóch królów goszczących w zamku sądeckim w XVII wieku.
- Nazwisko słynnego Wojtusia z Rytra:
.....
- Do wydarzenia dopisz datę:
  - pierwszy pożar miasta Nowego Sącza -.....
  - powstanie klasztoru klarysek w Starym Sączu- .....
  - wybudowanie zapory w Czchowie- .....
- Wymień dwóch przywódców strajku z 1981 w sądeckim ratuszu.
- Czego dotyczyła tzw. Przepowiednia tęgoborska?
- Gdzie znajduje się tzw. Kalwaria sądecka?
- Co przedstawiają źródła ikonograficzne, podaj również ich lokalizacje.

.....
- Gdzie można zobaczyć?
  - plaskorzeźbę „Modlitwa w Ogroju” Wita Stwosza- .....
  - Tzw. Przystanek czasu .....
  - Wizerunek Matki Boskiej Katyńskiej-.....
  - Krzesło Kingi-.....

SZKOŁY PODSTAWOWE – I Etap szkolny – III Edycja

- Podaj datę dzienną aktu założycielskiego miasta Nowego Sącza.
- Akt lokacyjny wydał władca Waclaw II. Dokończ zdanie, w którym podasz szczegółowe informacje na temat tego władcy: „Waclaw II był królem ..... (podaj nazwę państwa), oraz księciem ..... i ..... (podaj nazwę dzielnic Polski na których sprawował władzę Waclaw II).
- Podaj nazwę wsi na miejscu, której powstał Nowy Sącz.
- Nowy Sącz został założony przy wielkim szlaku łączącym Bałtyk z Dunajem. Podaj nazwę tego szlaku.
- W okresie rozbicia dzielnicowego, podczas walk o tron Krakowski Sądeczanie opowiedzieli się po stronie Władysława Łokietka. Na dowód wdzięczności Wł. Łokietek wystawił miastu przywileje oraz wypowiedział do Sądeczan słynne zdanie. Dokończ słowa Łokietka” Wasze imię - ..... ”

6. Kto był fundatorem Zamku Królewskiego w Nowym Sączu?
7. W latach 1469-1470 na zamku królewskim w Nowym Sączu nauki pobierali synowie króla Kazimierza Jagiellończyka. Ich edukacją zajmował się znany polski historyk. Podaj imię i nazwisko tego historyka.
8. Jaką funkcję w latach 1846 – 1848 pełnił zamek Królewski w Nowym Sączu?
9. W 1939 roku okupant niemiecki zamienił zamek na koszary dla wojska oraz miejsce składu amunicji. Rok 1945 okazał się najtragiczniejszy dla dziejów zamku, bowiem wówczas zamek został wysadzony w powietrze przez partyzantów. Podaj datę dzienną wysadzenia zamku w powietrze?
10. Podaj nazwę baszty, która została zrekonstruowana po II wojnie światowej i istnieje do dnia dzisiejszego?
11. Gdzie znajdował się pierwszy budynek ratusza Miejskiego z XV wieku?
12. Po pożarach, jakie dotykały budynek ratusza w XIX wieku wybudowano nowy ratusz, który istnieje do dnia dzisiejszego. Podaj datę zakończenia budowy ratusza w XIX wieku.
13. W Bazylice Świętej Małgorzaty znajduje się trzykondygnacyjny Ołtarz Główny z obrazem, którego kult jest rozslawiany na cały region. Co przedstawia ten obraz?
14. W którym roku zostało założone Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu?
15. Wymień stałe ekspozycje tego Muzeum.
16. Jaka instytucja publiczna ma siedzibę w dawnej Rezydencji Lubomirskich przy ul. Franciszkańskiej?
17. Pewien znany historyk, żyjący w latach 1835-1883, rektor UJ, zapisał w swoim testamencie swój księgozbiór dla Nowego Sącza. Podaj imię i nazwisko.
18. Na jakiej ulicy znajduje się cmentarz żydowski tzw. Kirkut? Podaj nazwę.
19. Kim byli:
  - a) Stanisław Papczyński
  - b) Ada Sari
  - c) Bolesław Barbacki
  - d) Franciszek Gałor
20. Kogo Jan Paweł II kanonizował podczas swojego pobytu na Sądecczyźnie w 1999 roku?

SZKOŁY PODSTAWOWE – II Etap międzyszkolny – III Edycja

1. Kiedy i przez kogo został założony Nowy Sącz?
2. Podaj nazwę szlaku przy którym został założony Nowy Sącz?
3. Wymień czterech królów Polski, którzy przebywali na zamku w Nowym Sączu.
4. Gdzie dzisiaj w Nowym Sączu możemy zobaczyć reszty średniowiecznych umocnień miejskich?- podaj dwa miejsca.
5. Wymień 4 burmistrzów Nowego Sącza z XIX wieku.
6. Którzy Prezydenci Polsce w ostatnim 25 – leciu odwiedzili Nowy Sącz?
7. Od którego roku Obraz Przemienienia Pańskiego znajduje się w Kościele Świętej Małgorzaty w Nowym Sączu?
8. Wymień trzy stałe wystawy w Domu Gotyckim.
9. Jaki obraz znajduje się w Głównym Ołtarzu w Kościele pw. Świętego Ducha?
10. Dokończ zdania:
 Rezydencja Lubomirskich to dzisiaj budynek ..... Cmentarz żydowski – zwany ....., znajduje się w Nowym Sączu na ulicy .....
 Galera Konary znajduje się w Nowym Sączu w budynku ..... Kaplica Szkolna nazywany jest Kościół p.w. ....
11. Wyjaśnij skrót: MCK Sokół i napisz gdzie w Nowym Sączu znajduje się ta instytucja.
12. Wymień dwa pomniki, które znajdują się na terenie Sądecczyzny wraz z podaniem ich lokalizacji.
13. Podaj dwa miejsca martyrologii hitlerowskiej na terenie Sądecczyzny.
14. Podaj trzy grupy etnograficzne, których kultura prezentowana jest w Sądeckim Parku etnograficznym.

15. O kim mowa:

- Urodził się niedaleko Nowego Sącza. Podawane są dwie daty jego urodzenia 1556 lub 1566. Największy wpływ na młodego alchemika wywarła znajomość a następnie przyjaźń z Mikołajem Wolskim .....
- Założyciel pierwszej chłopskiej partii na Sądecczyźnie.....
- Żona Bolesława Wstydlivego, kanonizowana w 1999 r w Starym Sączu przez Jana Pawła II .....

16. Uzupełnij zdania pod ilustracjami:

a) Ilustracja przedstawia wnętrze Kościoła pw. ...., który znajduje się w .....

c) Przedstawiony na ilustracji pomnik znajduje się (podaj miejscowość) .....
Został on ufundowany w (podaj rok) przez .....

b) Ilustracja przedstawia ....., która znajduje się w .....

d) Na ilustracji przedstawiono Miasteczko Galicyjskie.
Wymień trzy zabudowania, które są widoczne

17. Połącz herby z miejscowościami:

Krynica Zdrój

Muszyna

Nowy Sącz

18. Podkreśl miejscowości uzdrowiskowe:

Krynica, Nowy Sącz, Muszyna, Żegiestów, Piwniczna, Rytro, Łososina.

- W 1384 roku na Zamku Królewskim w Nowym Sączu witano królową, która podążała do Krakowa w celu objęcia tronu. Podaj imię tej królowej.
- W 1939 roku okupant niemiecki zamienił Zamek Sądecki na koszary dla wojska oraz miejsce składowania amunicji. Rok 1945 okazał się najtragiczniejszy dla dziejów zamku, bowiem wówczas zamek został wysadzony w powietrze przez partyzantów. Podaj dokładną datę dzienną wysadzenia zamku w powietrze (dzień, miesiąc, rok).

SZKOŁY PODSTAWOWE – III Etap Wojewódzki-Finał – III Edycja

1. Uzupełnij zdania:

W latach ..... - ..... z fundacji króla..... został wzniesiony w Nowym Sączu murowany zamek. Miasto równocześnie zostało opasane murem obronnym opatrzonym ..... basztami i ..... bramami.

- W którym roku król Jan III Sobieski gościł na zamku królewskim w Nowym Sączu?
- Który władca Polski wypowiedział do Sądeczan te słowa: „Wasze imię – wierni Sądeczanie”?
- Podaj imię i nazwisko tenora o którym Kornel Makuszyński pisał: Niebiańskim szczęściem Krynicy jest ten tenor.
- Podaj inną nazwę Domu Gotyckiego w Nowym Sączu.
- Czyją własnością jest dzisiaj Dom Gotycki?
- Jaka organizacja wydawała Almanach Muszyny?
- Gdzie na Sądecczyźnie znajduje się główny ośrodek grupy etnicznej – Lachów Sądeckich?
- W którym roku został założony Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Lachy”?

10. Podpisz poniższe ilustracje:

a) ..... b) .....

11. W którym wieku został wzniesiony gotycki Kościół Świętej Małgorzaty? Podkreśl poprawną odpowiedź.

- a. XIV   b. XV,   c. XVI

12. W roku 1973 obraz Przemienienia Pańskiego w Bazylice Świętej Małgorzaty został przeniesiony z bocznego ołtarza do ołtarza głównego. Kto dokonał tego przeniesienia?
13. Jak nazywała się pierwsza partia chłopska założona na Sądecczyźnie przez Stanisława Potoczka?
14. Kiedy kościół Świętej Małgorzaty został wyniesiony do godności Bazyliki Mniejszej?
15. Wymień cztery miasta powiatu nowosądeckiego.
16. Wymień pięć gmin wiejskich znajdujących się na terenie powiatu nowosądeckiego.
17. Dopasuj wydarzenia do miejscowości:

Święto dzieci Gór	(...) Łącko
Festiwal im. Jana Kiepury	(...) Nowy Sącz
Święto Kwitnących Sądów	(...) Krynica
18. Różniak to: (podkreśl poprawną odpowiedź)
  - a) Spódnica noszona przez kobiety u Lachów Sądeckich
  - b) Spódnica noszona przez kobiety u Pogórzan
  - c) Kokarda noszona przez dziewczęta u Lachów Sądeckich
19. Gdzie znajdują się poniższe obiekty (podaj miejscowości)? (3 pkt)

- .....
 .....
 .....
20. Podaj datę dzienną kanonizacji Świętej Kingi.

GIMNAZJA – I Etap szkolny – III Edycja

1. Wymień Honorowych Obywateli Miasta Nowego Sącza z lat:
 - 1921- ..... / - 1931- ..... / - 1936- .....
2. Najstarszą osadą w Kotlinie Sądeckiej była ....., przejęta przez ks. Kingę od męża.
3. W okresie międzywojennym w Nowym Sączu Żydzi stanowili około:
 a) 56%   b) 14%   c) 34%
4. Wymień trzech czołowych przedstawicieli Polskiej Partii Socjalistycznej w Nowym Sączu w okresie międzywojennym.
5. Ważną inwestycją w N. Sączu z lat 1919-22 była(o):
 a) budowa szpitala w mieście   b) Budowa mostu drogowego na Kamienicy
 c) Wydanie pierwszego numeru dwutygodnika Szkolnictwo Ludowe
6. Kim byli:
 a) Stefania Bilińska:.....
 b) Roman Mazur - .....
 c) Gryfina - .....
7. Parafialną świątynią wsi Kamienica był kościół pod wezwaniem - .....
8. Ile łanów ziemi stanowiło uposażenie Nowego Sącza w momencie lokacji ?
9. Teren, w dawnych źródłach znany jako "suburdium Sandeczense":
 .....
10. Którą ziemię w roku 1509 król Zygmunt Stary odebrał wójtowi Wojciechowi za to , iż nie stawił się na wyprawę mołdawska.
11. Wymień pasma Beskidu Sądeckiego.
12. Gdzie na Sądecczyźnie znajdują się pozostałości grodziska wczesnośredniowiecznego?
13. Wymień 3 miejsca skrzynek kontaktowych Armii Krajowej na ziemi sądeckiej.
14. O kim mowa:
 a) skrzypek, góral sądecki, W 1986 r. wyróżniony nagrodą im. Oskara Kolberga za całokształt pracy na rzecz kultury ludowej. W 2013 r. minister kultury i dziedzictwa narodowego przyznał mu brązowy Medal Zasłużny Kulturze Gloria Artis.-
 .....
- b) Historyk, dokumentalista II wojny światowej, działał w konspiracji jako Chwast -
 .....
- c) Odznaczony Medalem 700 Lecia Nowego Sącza , propagator kultury, Organizatore Muzyki Regionalnej w Łącku - .....

d) Duchowny, odznaczony m. Inn. Nagrodą Oskara Kolberga. Pseudonim Edek -

15. Podpisz herby:

A)

B)

C)

Wymień wsie miejskie, które Nowy Sącz otrzymał przy lokacji.

16. Połącz w pary pojęcia i znaczenia:

Dożynki	1. Cmentarz żydowski
Ikonostast	2. Buty góralskie
Kirkut	3. Ściana ołtarzowa w cerkwi
Kierpce	4. Święto na zakończenie żniw

17. Gdzie na ziemi sądeckiej znajdują się kirkuty? (podaj ulice lub lokalizacje)

Nowy Sącz-

Muszyna-

Krynica-

Grybów-

Piwniczna-

18. W których miastach Sądeczyny znajdowały się getta (3) ?

GIMNAZJA – II Etap międzyszkolny – III Edycja

1. Na których sądeckich cmentarzach znajdziemy:

a) Miejsce pochówku malarza Bolesław Barbackiego- .....

b) Pomnik powstańców z 1831 r i 1863- .....

c) Głaz ku czci Sybiraków- .....

2. Nazwij główne atrybuty znajdujące się na herbach:

a) Gminy Nawojowa -

b) Gminy Łącko -

c) Miasta i Gminy Piwniczna -

3. Wymień 4 zespoły regionalne ,które śpiewały dla Ojca Świętego Jana Pawła II podczas liturgii Kanonizacji bł. Kingi.

4. Kto został pochowany w Klasztorze Klarysek?

5. Do wydarzeń dopisz daty:

a) Fundacja klasztoru przez Kingę -

b) Odświeżenie pomnika króla Władysława Jagiełły -

c) Odświeżenie tzw. Głazu Wolności -

d) Wybudowanie Zamku w Nowym Sączu-

e) Wyniesienie Kościoła Św. Małgorzaty do godności Bazyliki Mniejszej -

f) Lokacja miasta Nowego Sącza-

g) Tytuł honorowego Obywatela Miasta dla Józefa Piłsudskiego-

6. Jak wygląda kwestia kadencyjności ksieni w zakonie Klarysek?

7. Błogosławionymi klaryskami oprócz Kingi były (podkreśl):

Kunegunda, Salomea, Jolanta, Magdalena, Grzymisława

8. Autorem ołtarza papieskiego na starosądeckich błoniach był: .....

9. Opisz strój przedstawicielek Zakonu Św. Klary.

10. Kto w imieniu schorowanego papieża odprawiał Eucharystie podczas mszy kanonizacyjnej Kingi?

11. Podaj lokalizację Sądeckich świątyń:

a) Kościół p.w św. Ducha -

b) Kościół pw. M . B Niepokalanej -

c) Kościół wyznania ewangelicko- augsburskiego-

12. Wymień 3 cele Kapituły sądeckiej.

13. Ile złotych gwiazdek znajduje się na herbie powiatu nowosądeckiego?

GIMNAZJA – III Etap Wojewódzki-Finał – III Edycja

1. Wymień 3 inwestycje powstałe w ramach tzw. Eksperymentu Sądeckiego.
2. Głównym celem bitwy Marcinkowickiej było:
.....
3. Połącz w pary:

Wierzchnie odzienie męskie z grubego sukna (....)	a) SZYCH
Stanik sukni kobiecej (....)	b) KIERPCE
Fartuszek kobiecey sięgający do pasa (....)	c) KABATEK
Tasiemki do obszywania fartuchów (....)	d) ZAPASKA
Płaskie obuwie z jednego kawałka skóry (....)	e)GIURMANA
4. Co oznacza określenie ochędóźka?
5. Uchwała nr 151 Rady Miasta z maja 1958 zaowocowała inwestycją nazwaną:.....
6. Kim opiekował się szpital św. Walentego?
7. Najstarsza organizacja mieszczan sądeckich promująca kulturę i śpiew religijny:
.....
8. Fundatorem kolegiaty i kapituły w Nowym Sączu był:
.....
9. Pomnik - Mauzoleum w alei zasłużonych na Starym Cmentarzu w Nowym Sączu wzniesiony ku czci ofiar hitlerowskich, odsłonięty w październiku 1954 zwany jest: .....
10. Podaj dwie organizacje sportowo-turystyczne, które odegrały istotną rolę w okresie dwudziestolecia międzywojennego w Nowym Sączu.
11. Podaj nazwę zespołu teatralnego międzywojennego Nowego Sącza, działającego
12. w dzielnicy robotniczej- Koloni Kolejowej, który powstał oficjalnie w 1922 roku.
13. Kim byli, przedstaw zasługi:

a) Władysław Milko - .....
b) Janina Reichert - Toth - .....
c) Zenon Andrzej Reni - .....
d) Piotr z Ołomuńska - .....
14. Wyjaśnij pojęcia:

a) oplecie(oplecze) .....
b) rańtuch .....
c) krajka .....
15. Dopisz nazwiska do opisów:

góral łącki, słynny skrzypek, legenda sądeckiego folkloru	- Roman Kluska
mistrzyni dykcji i mowy polskiej, Sądeczanka w telewizji	- Franciszek Kurzeja
były prezes firmy Optimus, symbol sukcesu polskiego biznesu	- Krystyna Czubówna
16. Zakreśl poprawną odpowiedź: Stanisław Papczyński jest nazywany „apostołem Podegrodzia”, gdyż:

a) tam założył Zgromadzenie Marianów	b) tam się urodził
c) tam został ogłoszony błogosławionym	
17. Wpisz nazwisko księdza-kapelana Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowej:
.....
18. Z jaką miejscowością Sądeczczyzny związana jest postać księdza Edwarda Nitki?
19. Nazwij główne atrybuty znajdujące się na herbach:

a) Gminy Korzenna- .....
b) Gminy Grybów - .....
c) Miasta i Gminy Muszyna- .....
20. Podpisz jakie postacie przedstawione są na poniższych zdjęciach.

	
a)	b) .....
21. Podaj nazwę baszty na Zamku Królewskim w Nowym Sączu, która została zrekonstruowana po II wojnie światowej i istnieje do dnia dzisiejszego.

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE – I Etap szkolny – III Edycja

1. Jaka nazwę otrzymał Nowy Sącz w akcie lokacyjnym z 1292 roku?
2. Jak nazywali się wójtowie Nowego Sącza wymienieni w akcie lokacyjnym?
a) Bertold   b) Henryk   c) Arnold   d) Albert
3. W którym wieku powstał w Nowym Sączu wodociąg?
4. Podaj nazwisko rodu z którego wywodziło się 4 starostów sądeckich sprawujących swój urząd w XVI wieku.
5. Podstawowym organem władzy w mieście była rada miejska sprawująca władzę ustawodawczą, wykonawczą i sadowniczą. Z ilu członków się ona składała?
6. Wymień trzech synów Kazimierza Jagiellończyka, którzy przebywali na sądeckim zamku pod opieką Jana Długosza w latach 1469 - 1470.
7. Kto posiadał w nowym Sączu prawo do mieszkania w największej bramie miejskiej – bramie Węgierskiej?
8. Czyje imię nosi jedna z najbardziej reprezentacyjnych sal sądeckiego ratusza sala radna?
9. Z którego roku pochodzi najstarsza wzmianka o Bazylice św. Małgorzaty?
10. *PROSZĘ CIĘ PANNO ORAZ SYNA TWEGO BROŃ OD NAGŁEJ ŚMIERCI I WSZYSTKIEGO ZŁEGO. ROKU PAŃSKIEGO 1798 D. 12 LIPCA* – w którym sądeckim budynku odnajdziemy te słowa?
11. Jakie dwa kierunki sztuki ludowej rozwinął w Paszynie ks. Edward Nitka?
12. Kiedy ukazał się pierwszy numer pisma „Związek Chłopski” i kto był jego wydawcą?
13. Podaj dawne nazwy dwóch ulic nowosądeckich, pochodzące od zawodów mieszkających tam rzemieślników.
14. W którym roku został założony sądecki zespół pieśni i tańca „Lachy”?
15. Podpisz poniższe herby:

a)

b)

c)

16. Podaj dokładną datę dzienną i roczną bitwy pod Marcinkowicami.
17. Gdzie znajduje się najstarsza cerkiew na Sądecczyźnie?
18. Jakim mianem określa się cykliczną imprezę muzyczną w Krynicy upamiętniającą Jana Kiepurę?
19. Gdzie obecnie przechowywany jest sztandar sądeckich legionistów?
20. Kim były podane osoby – podaj imię i nazwisko:
a) „Książę alchemików” znany na dworach królewskich Europy w XVII wieku .....
b) Założyciel zakonu Marianów, urodzony w Podegrodziu .....
c) Redaktor „Przewodnika po zabytkach Nowego Sącza”, Honorowy Obywatel Miasta Nowy Sącz .....
d) Rektor UJ, swoim księgozbiorem przekazany miastu dał początek sądeckiej bibliotece .....
e) Poetka i regionalistka z Piwnicznej – Zdroju, autorka „Krakowiaka sądeckiego” śpiewanego na powitanie i pożegnanie Jana Pawła II w Starym Sączu .....

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE – II Etap międzyszkolny – III Edycja

1. Podaj imię i nazwisko przywódcy dyteistów na Sądecczyźnie, założyciela nowosądeckiej szkoły dyteistów.
2. W XVI i XVII wieku rozwinęła się nowosądecka szkoła kolegiacka. Jaki warunek musiała spełniać osoba zatrudniona na stanowisku rektora tej szkoły?
3. Jak nazywały się wdowy mieszczańskiego pochodzenia, żyjące na wzór zakonne i nauczające dziewczęta w Nowym Sączu?
a) kletki   b) siostry św. Małgorzaty   c) bractwo św. Anny
4. Jak nazywają się przedstawione na ilustracji pomniki i gdzie one się znajdują?

a) .....

b) .....

5. W którym sądeckim kościele, na ścianie zewnętrznej, wmurowana jest tablica zwana „katyńska”?
6. Wymień trzy grupy etnograficzne zamieszkujące Sądeczynę.
7. Połącz pojęcie z wyjaśnieniem:
  - a) ..... - to długi, rozszerzony dołem płaszcz z grubego, samodziałowego sukna, noszony przez mężczyzn u Lachów i Górali.
  - b) ..... - to wierzchnie okrycie zakładane przez zamożnych gospodarzy do stroju świątecznego, z dużym prostokątnym kołnierzem spadającym na plecy.
  - c) ..... - spódnica zakładana przez starsze kobiety, z grubszych materiałów, w ciemnych, intensywnych kolorach, np. czerwonym.
  - d) ..... - gruba, wełniana chusta o orientalnych motywach, noszona przez zamożne mężatki w II połowie XIX wieku.

budrysówka	cuwa	piekielnica	różowiak	gurmana
------------	------	-------------	----------	---------

8. Kto i kiedy wydał przywilej pozwalający Żydom na osiedlanie się w Nowym Sączu, zajmowanie wolnych parceli i prowadzenie handlu? Dopisz do każdej definicji brakujące pojęcie:
  - a) Żydowski ruch religijny, którego ważnym ośrodkiem stał się Nowy Sącz w XIX wieku - .....
  - b) Żydowska stela nagrobna, najczęściej w formie pionowo ustawionej prostokątnej płyty kamiennej - .....
  - c) Cmentarz żydowski - .....
9. Jak nazywa się w cerkwi drewniana przegroda przedzielająca część kapłańską od części przeznaczoną dla wiernych?
10. Kto w 1984 roku został dyrektorem artystycznym Festiwalu Kiepurowskiego w Krynicy i uczynił z niego imprezę znaną w całej Polsce?
11. Podaj nazwiska dwóch sądeckich kurierów.
12. Kiedy Józef Piłsudski wkroczył do Nowego Sącza na czele Legionów?
  - a) 3 grudnia 1914 roku
  - b) 13 grudnia 1914 roku
  - c) 13 stycznia 1915 roku
  - d) 3 sierpnia 1915 roku
13. Wymień dwie przykładowe inwestycje, które powstały w wyniku „Eksperymentu sądeckiego”.
14. Czyje imię nosiła pierwsza Nowosądecka Drużyna Skautowa powstała w 1911 roku w Nowym Sączu?
15. Gdzie odbyła się pierwsza egzekucja hitlerowska na Sądeczyźnie - podaj nazwę miejscowości.
16. Podpisz poniższe herby.

- a) .....
  - b) .....
  - c) .....
17. W XVII wieku wokół sądeckiego rynku znajdowało się najwięcej w historii miasta kamienic. Ile ich było?
    - a) 40
    - b) 35
    - c) 29
    - d) 20

18. Podaj nazwę obrazu przedstawionego na zdjęciu oraz miejsce, gdzie on się znajduje >>>:

19. Kim były podane osoby – podaj imię i nazwisko.
  - a) Burmistrz Nowego Sącza, budowniczy ratusza, współzałożyciel Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”
  - b) Słynna śpiewaczka operowa, występowała na największych scenach operowych Europy, córka burmistrza Starego Sącza Edwarda Szayera.
  - c) Minister skarbu cesarstwa Austro-Węgier, dzięki jego staraniom Nowy Sącz nie został pominięty na trasie budowy kolei żelaznej z Krakowa na Węgry.
  - d) Polityk urodzony w Nowym Sączu, w dzieciństwie ministrant w parafii św. Małgorzaty, w latach 1995 – 1996 pełnił funkcję Prezesa Rady Ministrów.

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE – III Etap Wojewódzki-Finał – III Edycja

1. Jak nazywał się włoski architekt z którym rada miejska Nowego Sącza w 1562 roku podpisała umowę w sprawie budowy ratusza?
2. Jaki styl architektoniczny reprezentuje dom przy ul. Franciszkańskiej, związany z działalnością starosty sądeckiego, Stanisława Lubomirskiego?
a) gotyk   b) renesans   c) manieryzm
3. Kto według legendy jest fundatorem kościoła w Dąbrówce Polskiej?
4. Rozpoznaj starosądeckie zabytki przedstawione na ilustracjach i podaj ich nazwy:

a) .....

b) .....

5. Czyje imię nosi nowy most na Dunajcu, będący częścią obwodnicy Starego Sącza, oddany do użytku w 2008 roku?
6. Podaj imię i nazwisko przedstawionych poniżej postaci związanych z ziemią sądecką.
a) Twórca i pierwszy długoletni dyrektor Starosądeckiego Festiwalu Muzyki Dawnej; dyrygent i kierownik zespołu Capella Cracoviensis
b) Adiutant Napoleona, zdobywca Somosierry. Towarzyszył Napoleonowi w wyprawie na Moskwę, wygnaniu na Elbę i w bitwie pod Waterloo
c) Dyrektor i katecheta przyklasztornej szkoły żeńskiej prowadzonej przez klaryski w Starym Sączu; autor szlakeru „*Jak szybko upływa życie*”
d) Absolwent starosądeckiego seminarium nauczycielskiego, przyjaciel Karola Wojtyły, mówił o sobie „Jestem górą – bryjowiakiem”
7. W którym roku i za panowania którego polskiego króla nastąpiła beatyfikacja Kingi?
8. Jaki tytuł nosi najstarszy zabytek muzyki polskiej pochodzący z ok. 1300 roku, odnaleziony w bibliotece klasztoru klarysek w Starym Sączu?
a) *Misericordia Domini*   b) *Vita s. Cunegundis*   c) *Omnia beneficia*
9. Jaka funkcję do 1891 roku pełnił Stanisław Potoczek?
a) poseł na sejm we Lwowie   b) Marszałek powiatu   c) wójt w Rdziostowie
10. Gdzie i kiedy odbyło się zebranie założycielskie *Związku Stronnictwa Chłopskiego*?
11. W czyjej obronie stanął Jan Potoczek w Radzie Państwa w Wiedniu, kiedy niemiecki poseł zawołał „*ty Polaku jesteś hańbą Austrii*” ?
12. Jaka rzeka stanowiła w średniowieczu wschodnią granicę kasztelani sądeckiej?
a) Dunajec   b) Biała   c) Raba   c) Potok Słopnicki
13. Gdzie znajdował się najważniejszy gród Sądecczyzny we wczesnym średniowieczu, w okresie plemiennym?
14. Wymień trzy miasta Sądecczyzny założone przez Kazimierza Wielkiego.
15. Do sylwetki burmistrza Nowego Sącza dopisz imię i nazwisko:
a) ..... – oddał swoją burmistrzowską gaźę na wybrukowanie rynku kamieniem
b) ..... – założył park miejski nazwany przez sądeczan plantami
c) ..... zbudował obecny ratusz, chciał uczynić z Sącza „drugi Paryż”
d) ..... - budowniczy sieci wodociągów i założyciel miejskiego oświetlenia
16. W którym roku wprowadzono w Nowym Sączu stanowisko prezydenta w miejsce burmistrza?
a) w 1934 roku   b) w 1918 roku   c) w 1867 roku   d) w 1940 roku
17. Kto i w którym roku odkrył gotycką rzeźbę Madonny z Kruźlowej?
18. Która ilustracja przedstawia słynną Madonę z Kruźlowej? (0-1pkt)

a)

b)

c)

19. Jaka nazwę nosiły akcje protestacyjne, organizowane przez NSZZ „Solidarność” w 1981 roku, w związku z decyzją władz o zmniejszeniu racji żywnościowych oraz podwyżce cen?
20. Kto z Nowego Sącza uzyskał mandat senatorski w pierwszych wolnych wyborach parlamentarnych do senatu?

STUDENCI i DOROŚLI – I Etap – III Edycja

1. Przed wybuchem I wojny światowej na terenie Nowego Sącza znajdowały się cztery Kościoły. Z podanych niżej pięciu Kościołów podkreśl te, które wówczas istniały w Nowym Sączu:
  - a) Parafialny Świętej Małgorzaty
  - b) Jezuitów Świętego Ducha
  - c) Kolejowy Świętej Elżbiety
  - d) Szkolny Świętego Kazimierza
  - e) Matki Bożej Niepokalanej na oś. Millennium
2. Jaka nazwę przed wybuchem I wojny światowej nosiła szkoła znajdująca się przy ulicy Jana Długosza, dzisiejszy Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 im. Jana Długosza?
3. W którym roku został założony Związek Strzelecki?
  - a) 1911
  - b) 1918
  - c) 1914
4. W którym roku po raz pierwszy powitano królową Jadwigę, córkę króla Węgierskiego w Nowym Sączu?
5. Wymień trzech Jagiellonów, którzy przebywali w Nowym Sączu.
6. Który król wydał przywilej na budowę młyna na Kamienicy za murami miasta Nowego Sącza w 1521 r.?
7. Kto i kiedy wypowiedział te słowa do mieszkańców Nowego Sącza: „Ja nie jestem od rządu, ja jestem od służenia wam. Od rządu to jesteście Wy sami, bo wy sami najlepiej wiecie jak u siebie rządzić i co robić. Organizujcie się w „Solidarność” i róbcie tak żeby było dobrze, jak sami uważacie. Żeby nie było tak, że przyjechał do was taki cwaniaczko waty Lesio z Gdańska i was tu wykołegał”.
8. 12 maja 1981 został zarejestrowany nowosądecki NSZZ Rolników Indywidualnych (RI) „Solidarność”. Kto został jego pierwszym przewodniczącym w województwie nowosądeckim? Wybierz poprawną odpowiedź.
  - a) Władysław Piksa
  - b) Jan Duda
  - c) Andrzej Szkaradek
9. Kiedy odbyło się uroczyste poświęcenie sztandaru „Solidarności” ZNTK na stadionie „Sandecji” w Nowym Sączu?
  - a) 15 sierpnia 1981
  - b) 15 września 1981
  - c) 30 sierpnia 1980
10. Wymień trzech z 26 działaczy nowosądeckiej „Solidarności” internowanych wraz z ogłoszeniem stanu wojennego 13 grudnia 1981r.
11. Połącz nazwy miejscowości z herbami:

a) Gmina Chelmiec   b) Miasto Grybów   c) Miasto i Gmina Stary Sącz

12. W których miejscowościach na terenie powiatu nowosądeckiego władze okupacyjne utworzyły getta w 1940 roku?
13. Wymień trzy grupy etnograficzne, których kultura reprezentowana jest w Sądckim Parku Etnograficznym.
14. Wymień trzy budowle, które znajdują się w sądeckim skansenie.
15. Kim są/byli:
  - Irena Styczyńska – .....
  - Aleksander Rybski – .....
  - Edward Grucela – .....
  - Giza Jerzy – .....
  - Faron Bolesław – .....
16. Wymień pięć miast, które były lokowane w XIII – XVI wieku na obszarze ziemi sądeckiej.
17. W którym roku lokowano:
  - a) Nowy Sącz .....
  - b) Stary Sącz .....
  - c) Limanowa .....
18. Połącz nazwy miejscowości z wydarzeniami kulturalnymi
  - a) Nowy Sącz
  - I. Zjazd Sądeczan

- b) Stary Sącz
- c) Krynica
- d) Lipnica Murowana
- e) Podegrodzie

- II. Festiwal im. Jana Kiepury
- III. Przegląd Palm Wielkanocnych
- IV. Święto Dzieci Gór
- V. Drużbacka

19. Podpisz poniższe ilustracje:

.....

STUDENCI I DOROŚLI – Finał – III Edycja

1. Podaj datę dzienną aktu założycielskiego miasta Nowego Sącza.
2. Jaki władca założył Nowy Sącz ?
3. Podaj nazwę wsi na miejscu, której powstał Nowy Sącz.
4. Kto był fundatorem Zamku Królewskiego w Nowym Sączu?
5. W 1384 r. na Zamku Królewskim w Nowym Sączu witano królową, która podążała do Krakowa w celu objęcia tronu. Podaj imię tej królowej.
6. 12 maja 1992 roku w 700 lecie Nowego Sącza Kolegiata Świętej Małgorzaty została wyniesiona do godności bazyliki mniejszej bullą Ojca Świętego. Który papież wydał tą decyzję?
7. Jaka instytucja publiczna ma siedzibę w dawnej Rezydencji Lubomirskich przy ul. Franciszkańskiej?
8. Na jakiej ulicy znajduje się cmentarz żydowski tzw. Kirkut? Podaj nazwę.
9. Kogo Jan Paweł II kanonizował podczas swojego pobytu na Sądecczyźnie w 1999 roku?
10. Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych nosi nazwę, podkreśl poprawną odpowiedź:
a) Święto Dzieci z Gór   b) Święto Dzieci Gór   c) Święto Górskich Dzieci
11. Podaj nazwę jednostki samorządu terytorialnego której herb jest widoczny poniżej >>>: .....
12. Zapora i elektrownia wodna wybudowana na Dunajcu w latach 1936 – 1949 to .....

13. Gdzie znajduje się obraz ze zdjęcia poniżej >>>:

14. Święto Kwitnącej Jabłoni odbywa się w: (podkreśl poprawną odpowiedź):

- a) Grybowie   b) Łacku   c) Rożnowie   d) Rdziostowie

15. Jakie zabytkowe obiekty znajdują się na zdjęciach – podpisz je.

1. ....   2. ....   3. ....   4. ....

16. Gdzie znajdują się:

- 17. - Pałac Stadnickich- .....
- Muzeum Nikifora-.....
- Muzeum Lachów Sądeckich- .....
- Ołtarz Papieski - .....

18. Kto i w którym roku odkrył gotycką rzeźbę Madonny z Kruźlowej?

19. Która ilustracja przedstawia słynną Madonnę z Kruźlowej?

- a)   b)   c)

20. Jaka nazwę nosiły akcje protestacyjne, organizowane przez NSZZ „Solidarność” w 1981 roku, w związku z decyzją władz o zmniejszeniu racji żywnościowych oraz podwyżce cen?
21. Kto z Nowego Sącza uzyskał mandat senatorski w pierwszych wolnych wyborach parlamentarnych do senatu?

SĄDECKI DIAMENT

***Program wspierania
zdolnej młodzieży***

przez

Fundację Sądecką

oraz

Spółeczno-Kulturalne Towarzystwo

„Sądeczanin”

„Młodość to czas, w którym człowiek odczuwa największą potrzebę wsparcia”

Jan Paweł II

Od 1992 roku wspieramy zdolną młodzież

Fundacja Sądecka oraz Społeczno – Kulturalne Towarzystwo „Sądeczanin” od ponad 20 lat prowadzi szeroki wachlarz działań, mający na celu wspieranie zdolnej młodzieży. Do tej pory przy naszych organizacjach wyrosły dzieła i projekty na stałe wpisane w kalendarz najważniejszych wydarzeń dla młodzieży subregionu sądeckiego.

Należą do nich, m.in.:

1. Fundusz Stypendialny im. Stanisława i Jana Potoczków.
2. Organizacja konkursów tematycznych:
  - Mój Region – Moja Duma, Moje Miasto – Moja Duma
  - Edukacja ekologiczna dla dzieci i młodzieży powiatu nowosądeckiego
  - Konkurs wiedzy ekonomicznej
3. Organizacja konkursów artystycznych:
  - Sądeckie Młode Talenty
4. Mecenat nad sportowcami
5. Wolontariat
6. Sądeczanin Młodych
7. Żywe lekcje historii, spotkania historyczne
8. Warsztaty dla nauczycieli
9. Wydanie podręcznika do nauczania historii

Fundusz Stypendialny im. Braci Potoczków

Powstały przy Fundacji Sądeckiej w 1992 roku Fundusz Stypendialny im. Braci Potoczków udziela stypendia zdolnej młodzieży z niezamożnych rodzin naszego regionu. Przez te lata Fundusz wsparł naukę ponad 5 tys. dziewcząt i chłopców, którzy mają ambicje i zainteresowania. Młodzież z powiatów: sądeckiego, gorlickiego, Limanowszczyzny chce się kształcić i zdobywać świat, a nie zawsze ma odpowiednie warunki do rozwoju. Dlatego takie inicjatywy, jak Fundusz Stypendialny, któremu patronują bracia Jan i Stanisław Potoczkowie, słynni sądecy społecznicy chłopscy z początku zeszłego wieku – jest na wagę złota. Wartość udzielonej przez te lata przez Fundusz pomocy materialnej dla młodzieży szkolnej i studentów idzie w miliony złotych. Żadna instytucja stypendialna w Małopolsce nie może poszczycić się takim dorobkiem i stażem. Przed ponad dwudziestoma laty była to pionierska inicjatywa. Założyciele Funduszu Stypendialnego wiedzieli, że inwestycja w edukację młodego pokolenia jest najbardziej opłacalna. Pierwsi beneficjenci Funduszu Stypendialnego już dawno ukończyli studia, założyli własne rodziny i zajęli ważne miejsce w społeczeństwie. Pracują w biznesie, administracji, nauce, kulturze. Są menadżerami, inżynierami, nauczycielami, redaktorami. Każdego roku zwiększa się ilość przyznawanych stypendiów. Obecnie stypendia przyznawane są w trzech kategoriach: za osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne.

Projekt „Mój Region – Moja Duma, Moje Miasto – Moja Duma”

W ramach tego projektu realizujemy następujące zadania:

- ✓ Konkurs historyczny „Mój Region - Moja Duma, Moje Miasto - Moja Duma”,
- ✓ Żywe lekcje historii, spotkania historyczne,
- ✓ Warsztaty dla nauczycieli,
- ✓ Promocja Twórczości Ludowej

Konkurs historyczny „Mój Region – Moja Duma, Moje Miasto – Moja Duma”

Historia całej Sądeczyny to powód do dumy dla jej mieszkańców.

Społeczno – Kulturalne Towarzystwo „Sądeczanin” jest organizatorem największego konkursu z dziedziny historii regionalnej, który skierowany jest do uczniów i studentów na wszystkich szczeblach edukacyjnych.

Głównymi celami konkursu są: pogłębianie wiedzy uczniów i studentów o historii Sądeczyny, dbanie o duchowe i materialne dziedzictwo regionu, poszanowanie kultury oraz tradycji lokalnych, uczczenie pamięci o osobach wybitnych i zasłużonych dla regionu. Konkurs przebiega trzyetapowo. Patronat nad konkursem objął Małopolski Kurator Oświaty.

Spotkania historyczne

Problem potrzeby zajęcia się historią regionalną narastał coraz bardziej wśród nauczycieli historii. Wyłonił się on i wyraźnie zarysował w trakcie wprowadzania nowej podstawy programowej. Nauczyciele i dydaktycy słusznie stwierdzili, że najlepszym sposobem upogładwienia materiału historycznego przekazywanego uczniom w szkole jest bezpośrednie zetknięcie ich z realiami minionej rzeczywistości. Dlatego też Społeczno – Kulturalne Towarzystwo Sądeczanie wspólnie z nauczycielami opracowało program spotkań historycznych z dziedzictwem narodowym subregionu sądeckiego i Polski. Opracowano plan lekcji w terenie w ten sposób, by w pierwszej kolejności objąć nim miejsca najbliższe szkoły, a następnie rozszerzyć ich terytorialny zasięg na coraz dalsze miejscowości obejmując cały region.

Uczniowie szkół powiatu nowosądeckiego uczestniczą w lekcjach muzealnych oraz w spotkaniach z osobami, które tworzyły współczesną historię. Program ten zapewnia rozbudzenie więzi uczuciowej uczniów z historią ojczystą, pogłębia przywiązanie młodzieży do miejsc rodzinnych, umożliwia konkretyzowanie pojęć historycznych, bezpośrednio obserwowanie istniejących dawnych form życia ludności, działalności gospodarczej, sposobów rządzenia się, ułatwia przez to uczenie się historii, czyniąc ją atrakcyjną, zachęca uczniów do zbieractwa pamiątek historycznych.

Ponadto daje im możliwość spotkania z osobami, które bezpośrednio przekazują im swoje doświadczenia w budowaniu demokratycznego państwa i tworzeniu historii. Program ten jest realizowany w ok 30 % szkół subregionu. Jest to jeden z nielicznych programów innowacyjnych w edukacji, którego cele zostały w pełni zrealizowane, co potwierdza dokonana ewaluacja.

*Spotkanie z prof. Bolesławem Faronem,
znawcą literatury Młodej Polski*

*Spotkanie z Kornełem Morawieckim,
twórcą Solidarności Walczącej*

*Spotkanie z prof. Antonim Dudkiem,
członkiem Rady Instytutu Pamięci Narodowej*

*Spotkanie z Andrzejem Szkaradkiem,
legendą Sądeckiej Solidarności*

Warsztaty dla nauczycieli

Wprowadzając program spotkań historycznych oraz realizując programy edukacyjne metodycy współpracujący z Społeczno – Kulturalnym Towarzystwem „Sądeczanin” opracowali program warsztatów dla nauczycieli, podczas których uczestniczą w zajęciach z etnografami i historykami zajmującymi się historią regionu. Praca badawcza nauczycieli, której uczą się podczas zajęć pozwala im na świadome kierowanie procesem dydaktycznym, aktywizację uczniów, określenie celów pracy, prowadzenie lekcji w formie wycieczek, wykorzystanie muzeów w nauczaniu, upogładowienie procesu dydaktycznego – co stwarza z kolei uczniom warunki do uczenia się przez odkrywanie i przeżywanie.

Promocja Twórczości Ludowej

Społeczno – Kulturalne Towarzystwo Sądeczanin podejmuje szeroki wachlarz działań w celu promocji Kultury Ludowej. Organizuje wystawy twórców regionalnych, wydaje publikacje przedstawiające sylwetki twórców oraz albumy.

Wydanie podręcznika do nauczania historii regionu

Przeprowadzone przez „Społeczno-Kulturalne Towarzystwo Sądeczanin” konsultacje społeczne wśród nauczycieli i uczniów sądeckich szkół wyraźnie potwierdziły, że brakuje ujednoczonego i dostępnego dla uczniów materiału dydaktycznego do nauki historii regionu. Owszem istnieją obszerne opracowania dotyczące historii Nowego Sącza i regionu, ale bardzo często ich objętość i poziom szczegółowości zniechęca uczniów.

Dlatego też Społeczno – Kulturalne Towarzystwo Sądeczanin postanowiło wydać taki podręcznik nad którym trwają intensywne prace. Celem opracowania i wprowadzenia podręcznika jest przedstawienie w sposób chronologiczny i dostępny dla uczniów najważniejszych wydarzeń na Sądeczyźnie i zagadnień etnograficznych a także ujednoczonego dla wszystkich szkół materiału dydaktycznego.

Edukacja Ekologiczna dla dzieci i młodzieży powiatu nowosądeckiego

Fundacja Sąddecka oraz Społeczno – Kulturalne Towarzystwo „Sądeczanin” cyklicznie realizuje projekt edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży. Projekt skierowany jest do uczniów i studentów. Głównym celem jest uświadomienie dzieciom i młodzieży odpowiedzialności indywidualnej i zbiorowej za ochronę przyrody. W ramach projektu odbywają się konkursy, inwenty, lekcje przyrodnicze w terenie.

Konkurs Wiedzy Ekonomicznej

Fundacja Sąddecka wraz z Instytutem Ekonomicznym Państwowej Wyższej Szkoły zawodowej w Nowym Sączu organizuje Konkurs Wiedzy Ekonomicznej. Celem Konkursu jest edukacja ekonomiczna młodzieży, umacnianie wiedzy o współczesnej gospodarce oraz wspieranie rozwoju uczniów szczególnie uzdolnionych.

Przyjęta formuła Konkursu ma na celu zarówno sprawdzenie zdobytej wiedzy ekonomicznej, jak i sprzyjanie rozwojowi samodzielnego myślenia.

Konkurs skierowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Organizatorzy pokładają nadzieję, że laureaci i finaliści Konkursu Wiedzy Ekonomicznej zasila w przyszłości kadry menadżerów, nauczycieli akademickich i fachowców z różnych dziedzin praktyki gospodarczej.

Mecenat nad sportowcami

Fundacja Sąddecka oraz Społeczno – Kulturalne Towarzystwo „Sądeczanin” organizuje i wspiera zawody sportowe dla dzieci i młodzieży. Jest organizatorem cyklicznych biegów Grand Prix Sądeczanina oraz Grand Prix Małopolski. Organizujemy również udział dzieci i młodzieży w Festiwalu Biegowym.

Wspieramy młodych sportowców poprzez nagradzanie stypendiami zwycięzców zawodów sportowych na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym. Naszymi stypendystami są: m. in: szczypiornistki Superligi, Piłkarze I Ligi, Kajakarze – Mistrzowie Polski i Europy, Koszykarze - reprezentanci Kadry Narodowej

Sądeckie Młode Talenty

Konkursy wyłaniające i promujące młodych artystów, posiadających wyjątkowy talent muzyczny cieszą się uznaniem na całym świecie. Podążając za tą modą, Społeczno-Kulturalne Towarzystwo „Sądeczanin” organizuje cykliczny konkurs „Sądeckie Młode Talenty”, który ma na celu promowanie uzdolnionych muzycznie dzieci i młodzieży, promowanie pasji twórczych, motywowanie do rozwijania talentów i zainteresowań.

Wyłonieni w castingu finaliści prezentują swoje umiejętności muzyczne podczas koncertu, wyłaniającego laureatów. W jury konkursowym zasiadają znakomici muzycy oraz osoby, z showbiznesu muzycznego, m. in. Mateusz Ziółko – zwycięzca The Voice of Poland.

Konkurs cieszy się ogromnym zainteresowaniem i już po drugiej edycji został ogłoszony największym wydarzeniem muzycznym dla młodzieży w subregionie sądeckim. Laureaci konkursu otrzymują promocję medialną na portalu Sądeczanin.info oraz stypendia naukowe.

Wolontariat Fundacji Sadeckiej oraz Społeczno – Kulturalnego Towarzystwa „Sądeczanin”

Nasze organizacje prowadzą największy wolontariat w subregionie sądeckim. Wolontariat w naszych organizacjach to nie tylko metoda spędzania wolnego czasu, ale także sposób na wartościowe i oryginalne życie. Będąc naszym wolontariuszem młodzi ludzie dają bardzo wiele z siebie, ale także dużo zyskują, m.in.: satysfakcję z zaangażowania w naprawdę szczytny cel, poczucie prawdziwego sensu życia, świadomość cennej pomocy, przynależność do grupy wartościowych i aktywnych ludzi, możliwość nawiązania licznych znajomości i przyjaźni, uczestnictwo w profesjonalnych szkoleniach, organizowanych przez Fundację, możliwość samorozwoju.

Największe akcje w których uczestniczą nasi wolontariusze to:

- Serce – Sercu – przedświąteczna akcja podczas której wolontariusze zbierają w sklepach żywność dla potrzebujących mieszkańców regionu, która trafia do nich za pośrednictwem Ośrodków Pomocy Społecznej i Caritasu. Do akcji przyłącza się ponad 1000 wolontariuszy
- Zjazd Sądeczan – największe wydarzenie kulturalne na Sądecczyźnie, gromadzące na starosądeckich błoniach rodowitych mieszkańców Sądecczyzny oraz miłośników tego regionu, którzy czują potrzebę kultywowania lokalnej tożsamości oraz troskę o społeczny i kulturowy rozwój Ziemi Sadeckiej. Przy organizacji tego wydarzenia uczestniczy ok 100 wolontariuszy.

Sądeczanin młodych

Fundacja Sadecka (wydawca miesięcznika „Sądeczanin” i portalu informacyjnego sądeczanin.info) oraz Społeczno – Kulturalne Towarzystwo „Sądeczanin”, promuje i wspiera młode talenty dziennikarskie. Za pośrednictwem portalu Sądeczanin, publikowane są artykuły, reportaże oraz teksty dziennikarskie autorstwa młodych Sądeczan. Nasi redaktorzy służą fachową pomocą i przyuczają do zawodu dziennikarza początkujących pasjonatów pióra. Ponadto, nasze stowarzyszenia wspierają finansowo, wydawane w szkołach gazetki. Ponadto uczniowie i studenci, którzy wiążą swoją przyszłość z dziennikarstwem mają możliwość uczestniczenia z ikonami polskiego dziennikarstwa podczas spotkań organizowanych przez Społeczno – Kulturalne Towarzystwo Sądeczanin i Fundację Sadecką.

Komisja Konkursu "Mój Region - Moja Duma, Moje Miasto - Moja Duma":

Monika Fikiel-Szkarłat - Przewodnicząca Komisji, Koordynator Projektu

Joanna Kozak - Członek Komisji, Koordynator ds. Szkoły Podstawowe

Aneta Grabowska - Członek Komisji, Koordynator ds. Gimnazja

Agnieszka Lorek - Członek Komisji, Koordynator ds. Szkoły Ponadgimnazjalne

Irena Mogilska - Członek Komisji, Koordynator ds. Studenci i Dorośli

Akcje wspiera i prezentuje

Sądeczanin
MIESIĘCZNIK I PORTAL INTERNETOWY

www.sadeczanin.info